

Tisztelt Képviselőtestület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

Ezen rendelkezést 2013. július 1-jét követően kell alkalmazni. Az Ebktv. 31. § (1)-(4) bekezdései

szerint:

„A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.”

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét.

A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre, b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A programot a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendeletnek (a továbbiakban: EMMI rendelet) megfelelően kellett elkészíteni. Az EMMI rendelet meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, melynek forrása az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://www.teir.hu>) (a továbbiakban: TeIR) adatbázisai, a helyi esélyegyenlőségi program helyzetelemzésének tartalmi elemeit, a helyi esélyegyenlőségi program intézkedési tervének elemeit.

Az esélyegyenlőségi program két részből áll: helyzetelemzésből és intézkedési tervből.

A helyzetelemzésbe a települési önkormányzat megvizsgálja a település esélyegyenlőségi helyzetét és problémáit. A települési önkormányzat az esélyegyenlőségi problémák vizsgálatához az EMMI rendelet 2. mellékletében meghatározottakon kívül további – a helyi sajátosságok bemutatását segítő – tartalmi elemeket is meghatározhat.

A települési önkormányzat a helyzetelemzés alapján intézkedési tervet készít az EMMI rendelet 3. mellékletben meghatározott forma szerint. Az intézkedési tervben a helyzetelemzés következtetései alapján feltárt problémákhoz kapcsolódóan kell meghatározni a helyi esélyegyenlőségi program céljait, valamint az azok elérését szolgáló intézkedéseket. Az intézkedési tervben esélyegyenlőségi területenként kell bemutatni az intézkedéseket, azok elvárt eredményeit, fenntarthatóságát, és a végrehajtáshoz szükséges erőforrásokat, valamint a végrehajtás ütemezését és felelősét.

Daruszentmiklós községben a célcsoportok közül a romák helyzetének vizsgálata és intézkedés nem releváns, mivel igen alacsony számban, um. nem mérvadóan vannak jelen a településen, továbbá nincs adatunk, információnk számukra sem nagyságrendileg, sem összetételben.

A dokumentum azon részei, ami nem jellemző Daruszentmiklósról, hivatkozással vannak ellátva, elemzés nélküli adattartalommal.

Daruszentmiklós Község Önkormányzata rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal, melyet 77/2013. (VI.24.) számú határozatával alkotott meg 5 évre, azaz 2018-ig vonatkoztatva. Ezt követően 2018. évben új HEP került elfogadásra, a 177/2018. (XII.19.) számú határozattal. Ez már 2018-2023. évekre szóló dokumentum.

A felülvizsgálata 2021-ben, a 6/2021. (I.18.) határozat elfogadásával megtörtént.

A fent hivatkozott jogszabály rendelkezéseinek megfelelően az előterjesztés mellékleteként Önök elé terjesztjük a következő időszak, 2023-2028. évek helyi esélyegyenlőségi programját elfogadás érdekében.

Mindezek alapján az alábbi határozati javaslatot terjesztem elő:

Határozati javaslat

Tárgya: a 2023-2028. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotása

1. Daruszentmiklós Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2023. május 1- 2028. december 31. közötti időszakra szóló települési Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja. A Képviselőtestület az időarányos megvalósulását két évente áttekinti, és szükség esetén a Helyi Esélyegyenlőségi Programot felülvizsgálja.
2. A Képviselőtestület felkéri a jegyzőt, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal kapcsolatos további intézkedéseket teendőket végezze el, gondoskodjon a nyilvánosságra hozataláról

Felelős: Pulainé Varga Gabriella jegyző

Határidő: HEP végrehajtására: 2028. december 31.

Daruszentmiklós, 2023. április 21.

Pulainé Varga Gabriella
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Daruszentmiklós Község Önkormányzata

DARUSZENTMIKLÓS

2023 – 2028.

Daruszentmiklós, 2023. május 1.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	69
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	73
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	75
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	76
1. A HEP IT részletei	76
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	76
Jövőképünk	77
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	78
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	90
3. Megvalósítás	97
3.1 A megvalósítás előkészítése	97
3.2 A megvalósítás folyamata	97
3.3 Monitoring és visszacsatolás	100
3.4 Nyilvánosság	100
3.5 Kötelezettségek és felelősség	25
3.6 Érvényesülés, módosítás	101
4. Elfogadás módja és dátuma	102

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Daruszentmiklós Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

DARUSZENTMIKLÓS történelmi múltjának bemutatása, jellemzői

Daruszentmiklós egykori halmazfaluból kialakított, több utcás, szalagtelkes település Fejér megye délkeleti részén.

Főleg a községhatár keleti és délkeleti részét borítja összefüggő futóhomok-takaró, változatos homokformákkal. Ez a magyarázata annak, hogy a község területén folyóvízi homokkal, futóhomokkal, lösszel és homokos lösszel fedett területek váltakoznak egymással párszáz méterre.

A község és környéke a Mezőföld meleg, mérsékelt száraz, mérsékelt forró nyarú területei közé tartozik. Fejér megye szűkös csapadékú területei közé tartozik. A kevés csapadék, a meleg, forró nyár és a könnyen kiszáradó homokfelszínnek miatt vízháztartása erősen veszteséges.

A KUNOK SZÁLLÁSTERÜLETE

A település létrejöttére írásos adatokkal nem rendelkezünk.

A megye déli részén sűrű késővaskori települések egyikéhez tartozik, ahol későbbi avar sírok is voltak: a község határa, amely az egész avarkorban lakott volt, az avar kori lelőhelyek egyik legjelentősebb területe Fejér megyében. Az M6-os autópálya építését megelőző régészeti feltárások során számos avar kori lelet került elő.

A község észak-nyugati határán fekvő Mezőfalva-Ménemháza területén ismerjük az avarkor egyik legjelentősebb temetőjét, amelyet az első régészeti feltárások idején Előszállás-Bajcsihegyen tartottak számon, melyet a IX. századig használtak. Az 1000-nál is több sírból 269-et sikerült feltárni. A sírleletek cserépedényeit a fazekasmunkák változatossága jellemzi.

Kisszentmiklóst az írások a XVI. században még lakott helyiségként említik, a 15 éves háború idején elpusztult. A XVII. században rácok lakták, a török alóli felszabadulás idején ezek innen elköltöztek. 1762-ben németek és magyarok telepedtek itt le.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

AZ URADALMI GAZDÁLKODÁS KIÉPÍTÉSE

A település 1659-ben a cisztercita apátság kezére került (a rend 1945-ig birtokos itt). Ekkor még virágzó "három rác falu" volt ezen a területen: Előszállás Venyim és Karácsony szállás.

Az előszállási major közelében (a mai Ménesmajorban) a XVII. század folyamán szőlőskertek voltak. Modern mezőgazdasági nagyüzemet alakítottak ki.

A II. József-féle népösszeírás szerint a pusztát tényleges népessége 425 fő volt. A lakosok társadalmi megoszlásában döntő a zsellérelem. Iparos, kereskedő, jobbágy a pusztán nincs.

A TŐKÉS GAZDASÁG KIÉPÍTÉSE ÉS FEJLŐDÉSE

A falvak a törökellenes felszabadító háborúk idején elpusztultak, délszláv lakosai a keresztény seregek elől elmenekültek. Egy 1685. évi kamarai összeírás pusztahelynek minősítette, ahol "nem olyan régen még népes falu volt."

1850 után megsokasodtak a kisbérlek, akiknek egy része a pusztán maradt, és állandó lakossá vált. 1823-ban megszüntették a direktori funkciót, ezután ismét szerzetes jószágkormányzók álltak az uradalom élén.

A MEZŐGAZDASÁGI NAGYÜZEM FEJLŐDÉSE 1848-1914

A XIX. sz. ötvenes-hatvanas éveiben, mintegy 1400 kataszteri hold földet osztottak ki Előszállás körül szőlőtelepítési célokra. Ezeken a területeken jöttek létre a "hegyek" (Bíbichegy, Daruhegy, Akóhegy).

A szabad kisemberek fő jövedelmét a szőlőtermelés és borkészítés adta, bort a móri borkereskedők vásárolták fel és móri borként szállították Svájcba.

Az 1849. év súlyos tragédia, mely a magyart érte: lehetővé tette az önkényuralomnak, hogy az 1848-as törvényeket hatályon kívül helyezze.

A zirci apátság elérkezettnek látta az időt, hogy felszámolja a kis településeket és birtokába vegye a tulajdonának tekintett területet.

1896-ban készült el a Pusztaszabolcs-Paks-i "vicinális", azaz szárnyvasútvonal, amely létesítésénél nem a települések érdekei, hanem a puszták elhelyezkedése volt az irányadó. Így azután a lakótelepektől majdnem kivétel nélkül messze vezet.

1897. július 1-jén Fejér megye déli uradalmaiban és nagygazdaságaiban aratósztrájk tört ki, amelynek egyik központja Daruhegyen volt.

Sikerült megnyerniük az aratógazdákat, egész csapatokat állítottak nézeteik mellé. Az uradalom vezetősége hatósági szigort alkalmazott: Vörös Istvánt és még 56 daruhegyi lakost kártérítésre köteleztek, elrettentésül, a csendőrök megjelenése a pusztában általános rémületet keltett.

A feudális nagybirtokrendszer gondoskodott arról, hogy vidékünkön ipari üzemek, amelyek munkát adhattak volna, ne létesüljenek, mert így tudták biztosítani az olcsó munkaerőt.

Az 1924-es földreform folytán a terület lakói nemcsak szántóterülethez, hanem legeltetési területre is jutottak. Öreghegy gazdáinak "a Telek", a daruhegyi gazdáknak pedig a "Molnárkert" jutott legelőnek.

1930-ban hat pusztán kizárólag cselédek vagy mezőgazdasági napszámosok éltek. Egyes puszták neve a lakosok származási helyére (Kisszent-miklós = lakóinak zöme sárszentmiklósi), társadalmi, anyagi helyzetére utal (Bánompusztá: akik már megszerezték a földet "jaj, de bánom" sóhajtottak föl, Aligvárom-pusztá: a földosztásnál az emberek "alig várom, hogy ránk kerüljön a sor" mondogatták egymásnak).

Kisszentmiklóson 1920-ban 334 lakos élt.

A Bánom-, az Aligvárompusztai lakosok legeltetési társulatai az egyetlen gazdasági szervezet, amely ezen időpontig a pusztákon létrejött.

OKTATÁS-NEVELÉS

Az első népiskolát az uradalom szervezte meg, amelyet Kántoriskolának neveztek. Ebben az oktatást 1875-ben kezdték meg, és a tanítást a mindenkori kántortanító végezte. Az uradalom csak a cselédek fiait engedte iskolába járatni. Később havi két forint, majd ennek megfelelő összegű

korona lefizetése ellenében néhány gazdafiúnak adtak lehetőséget iskolába járni. Az uradalom a cselédgyerekek iskolájának megszervezése után sokáig nem tett lépést arra, hogy az aratómunkások, a szegődményesek és egyéb uradalmi jogviszonyon kívül állók fiai számára is biztosítsa az oktatást.

A lakosság független, felvilágosodott tagjai éveken átjárták a hatóságokat, kilincseltek, hogy gyermekeik iskolát kapjanak. Végül évek múlva, 1913-ban felépült (Öreghegyen) Daruhegyen egy tantermes állami elemi iskola. A megnyitó napján a daruhegyi iskolába 71 gyermek iratkozott be, amelynek első tanítója Székely Béla lett.

Az eddig vázolt iskoláztatási viszonyok eredménye volt az az elszomorító tény, hogy az 1920-as népszámláláskor a lakosság mintegy fele írástudatlan, vagyis analfabéta volt. 1930-ban Daruhegyen már tarthatatlan volt a helyzet a túlszűfolt állami iskolában és ekkor egy második tantermet építettek.

A daruhegyi és dánieltelepi iskolaépületek mellett Kísszentmihályon is működött egy tanterem az 1980-as évek végéig, ahol nyolc osztályos általános iskolai oktatás folyt.

1811-től 1919-ig - eltekintve az állatorvosok, gazdatisztek és pedagógusok gyermekeitől - nem emelkedett ki szellemiekben csak egyetlen egy ember: Röck Szilárd. Ügyvédi gyakorlatot folytatott 1820-tól, és a nagybirtokosok jogtanácsosaként működött. Életében nagy vagyont halmozott fel, melyet halálakor (1888) oktatási, nevelési, szociális és tudományos intézményekre hagyott.

1919-től 1945-ig két gyermek tanult: mindkettő tanító lett. Tehát másfél évszázad alatt csak három ember cserélte fel a kapát az írószerszámmal.

Óvodáztatás: a jelenlegi daruhegyi óvoda az 1900-as évek elején épült, népiskolaként működött. Jelenlegi formáját 1980-ban nyerte el, hozzáépítéssel alakították ki a csoportszobákat, a kiszolgáló helyiségeket és a főzőkonyhát. 1981. január 1-től kapott működési engedélyt két összevont csoportra. Jelenleg is így működik.

KÖZIGAZGATÁS-EGÉSZSÉGÜGY

A helyi közigazgatás igen nagy területet fogott egybe és 1860-ban Hercegfalva a következő lakott településeket fogta össze: Hercegfalva, Előszállás, Kelemenhalom, Nagykarácsonyszállás, Kiskarácsonyszállás, Nagyvenyim, Kisvenyim, Györgyszállás, Mélykút, Kokasd, Bernátkút, Újbaracs, Ménesmajor, Róbertvölgy, Alsósismánd, Felsősismand. Közigazgatásilag Fejér vármegye csákvári járásába tartozik és a közigazgatási terület népessége 4.926 fő.

A községi szervezetre 1872-től van adat, amikor is Baracs községhez tartozónak tünteti fel Kísszentmihály települést, amelyek Kisapostag községgel együtt körjegyzőséget alkotnak.

Az uradalom saját orvosokkal rendelkezett, két szülésznő volt alkalmazásban, akik a szüléseket eléggé nehézkesen látták el.

A pusztában eléggé gyorsított ütemben szaporodott a lakosság. Három településcsoportról tesznek említést, korabeli feljegyzések, a harmadik településcsoport Előszállás körül alakult ki: Daruszlóhegy, Előszállás, Ménesmajor és Gulyamajor pusztákkal. Ebben a településcsoportban a születések évi száma 116 volt. A századfordulón kapott a térség egy szakképzett bábát: Nagy Istvánné hatásköre az egész 8 km átmérőjű, igen szétszórt településű falura terjedt ki.

A húszas években kapott egy halottkémét: Farkas Mihály parasztembert küldték egy két napos halottkém tanfolyamra.

A helyi hatalmi elit a község, a puszták leggazdagabb embereiből tevődött össze, akiknek a politika irányításában kulcsszerep jutott, elsősorban az uradalom képviselői, a sismándi birtokosok, a gazdatisztek, a jegyző, a lelkészek.

1914-1919

1914. nyara Magyarország tragikus időpontja. 1320 férfiember háborúba megy.

Az első világháború a választójog kibővítését hozta magával. E területen ez is furcsa dolgokat produkált: egyik feltétele az írni-olvasni tudás (a lakosok fele analfabéta), a másik feltétele: legalább 20 aranykorona egyenesadó fizetése (de például egy előszállási polgár adóját négy község pénztárába fizette - Hercegfalva, Dunaföldvár, Baracs, Alsószentiván - így fehér holló volt, akinek választójoga volt).

1918 októbere hideg, esős hónap volt, október végén, november elején a rend felbomlott. Az uradalom kénytelen volt karhatalmat kérni. A katonai parancsnok az uradalomellenes megmozdulásoknak nem tudott véget vetni.

ÉLET A II. világháború végéig

1920 után ismételten felvetődött Előszállás önálló községgé szervezése. A Hercegfalvából kiváló politikai község megszervezését az alispán és a főszolgabíró is támogatta, ugyanakkor az infláció okozta gazdasági recesszió időszaka nem alkalmas a szervezeti változások lebonyolítására.

1922-ben újabb elégedetlenség, többek között a daruhegyiek körében is, akik kevesellték a földosztást és Kosaras Sándor hercegfalvi országgyűlési képviselőjelölt izgató tartalmú", a Daruhegyen megtartott beszédével fölírta a földmunkásokat, akik elkeseredettségükről adnak tanúbizonyságot: "Mindenből ki vagyunk zárva, befullad minden törekvés, sok száz ember ügyét sárba taposva hagyják."

Az agrármozgalom ráirányította a hatóság figyelmét a nép alacsony szociális helyzetére.

1925 őszén a daruhegyiek az Országos Földrendező Bíróság ítéletével 16 éves legelőbérlethez jutottak.

A daruhegyiek 50 kataszteri hold legelőt kaptak 1941. október 1-ig tartó használattal. Közülük 84 fő alakította meg a legelőtársulatot.

Újabb fejlesztési lépésekre 1922-től kerülhetett sor. Cél, hogy minden termény_feldolgozva kerüljön ki az uradalomból. Ezt Hagyó Kovács Gyula valósította meg, amelyre felfigyelt a kormány is.

Rendkívül nagyjelentőségű volt a gazdasági kisvasút létesítése. Ménesmajor állomásról kiinduló első ágát Nagykarácsony, Kiskarácsony, Antalmajor, Selyemmajor pusztákon át az ercsi cukorgyár építette meg 1925-ben (13,5 km). Ezen szállították az évi 200 kataszteri holdon termelt cukorrépát Ercsibe.

A puszták, majorok községgé szervezésének kérdése a múlt század második felében ismét felvetődött. Szorgalmazta elsősorban ezt a hatóság, amely úgy vélte, hogy a sok pusztát, az ott lakó szegény népelemet akkor tudja eredményesen kormányozni, ha leválasztja a "hegyeket" Hercegfalvától és önálló községi szervezetbe tagolja őket. A hatósági törekvés elbukott az uradalom ellenállásán, mivel neki megfelelő volt a pusztai települési struktúra.

1927. október 3-án a gazdakör kérelmét megtárgyalta a megyei közgyűlés. Itt többek között Ménesmajort, a fiókgazdaságokat és a Szőlőhegyeket (így Daruhegyet is) egyesítik és nagyközséggé szervezik Előszállás néven.

A belügyminiszter a községgé alakulás tervezetét elfogadta, 1928. február 7-ei megyegyűlésen ismertették.

A község 1928. április 13-án létrehozta az önkormányzat testületét, a községi vezetőtestület az előljáráson kívül 24 képviselőtestületi tagból áll, melynek felét a virilistákból állították össze, másik felét pedig választotta a község.

Az előljáráóság a következő tisztségekből tevődött össze: bíró, jegyző, törvénybíró, pénztáros, közgyám és 6 fő tanácsbeli esküdt. Ez utóbbiak közé Nagykarácsonyból és Daruhegyből egy-egy tagot választottak.

A község irányítása az előljáráóság kezében volt.

1937-ben Daruhegyen 532, Ménesmajorban 160 lakos volt.

A második világháború nagy terhet rótt az uradalomra és az itt élőkre is. 1944 őszétől 1945 tavaszáig a község lakói nagyon nehéz időket éltek át. Először a menekülők áradata lepte el, majd a frontvonal húzódott itt. Az uradalmi cselédségből 114 fő vett részt a doni ütközetben, akik közül 25-en elestek.

1945. után a földreform megvalósításával a község belterülete növekedett. Az iskolai gyakorlókert céljára 4 holdat juttatott a földigénylő bizottság a daruhegyi iskola részére.

1945. szeptember 15-én elhatározták, hogy a daru(szőlő)hegyi lakosoknak a juttatást külön fogják elvégezni. A daruhegyiek megkapták a vasútvonaltól keletre eső szántóföldeket, továbbá a vasútvonaltól nyugatra elterülő földek közül a bakterházi úttól északra eső táblákat, egészen a nagykarácsonyi határig, illetve a téli állásig.

Daruhegyen 1946. szeptemberében a népesség már meghaladta az 1200 főt, ami önmagában is magyarázatul szolgált arra, hogy az önálló községesítési törekvések itt is elinduljanak.

1947. december 5-én a képviselőtestület elfogadta a községi építésügyi szabályzatot: eszerint Daruhegyen az 1925-ben és 1941-ben kimért házhelyeket jelölték ki építkezésre.

1960-as népszámlálás előtt csatolták Baracstól Előszálláshoz Aligvárom (1960-ban 103 lakos) és Bánom- (1960-ban 103 lakos) pusztákat. 1960 és 1970 között került Előszálláshoz Piripócstelep (1960-ban 44 lakos) és a legnagyobb külterületi település, a falusias jellegű Kisszentmiklós, amelynek már 1960-ban is 580 lakosa volt.

E külterületek problémája 1945 után is igen komoly. 1949-ben a baracsi képviselőtestület három tanyaközpont kialakításáról határoz: a harmadik Dánielpusztá. A lakosság foglalkoztatása, az erősen agrár jellegű Kisszentmiklós népessége túlnyomórészt a szocialista szektornak dolgozik.

1959-ben "Új Élet" néven tsz szerveződött Daruhegy lakóiból, tagjainak száma a megalakuláskor 117 volt, a (előszállással együtt) három tsz 1961-ben egyesült.

A jelenlegi községnek nincsenek jellegzetes helyi népszokásai, nincs kiforrott népművészete sem, amely alól kivétel talán a pásztorművészet: a faragó művészet. Közülük említést érdemel Reiter István, akinek munkája a nagykarácsonyi templom faragványai.

Az újonnan alakuló település név etimológiája:

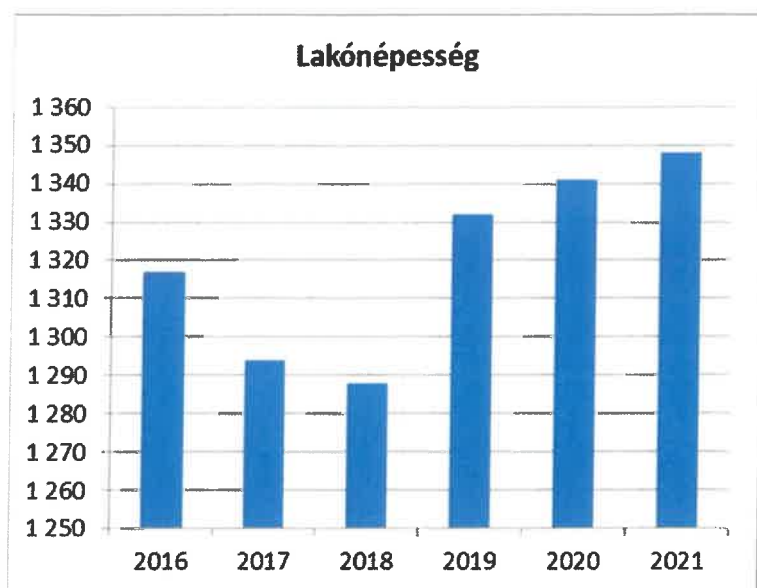
- DARU(hegy) a magyar daru madárnévnek és a földfelszínen levő kiemelkedést jelölő hegy főnévnek az összetétele.
- (Kis)SZENTMIKLÓS a lakosok sárszentmiklósi származási helyére utal, Szent Miklós a kisázsiai Myrának volt a püspöke a 4. században. Első említése 1324-ben "ZENTNYCLOS" néven, majd 1496-ban "ZENTHMICLOS" formában lelhető fel.

A település önállósodási törekvései 2001-től ismét felerősödtek. 2001. februárban 419 db érvényes aláírási kezdeményezéssel a Helyi Választási Bizottság döntése alapján Előszállás Képviselőtestülete kiírta a helyi népszavazást Daruhegy és Kisszentmiklós önállóvá válása tekintetében.

Daruszentmiklós a 97/2001.(VIII.27.) KE határozat alapján a 2002. október 20-i önkormányzati választásokkal vált önálló településsé.

Lakónépesség

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1 317	bázis év
2017	1 294	98,25%
2018	1 288	99,54%
2019	1 332	103,42%
2020	1 341	100,68%
2021	1 348	100,52%

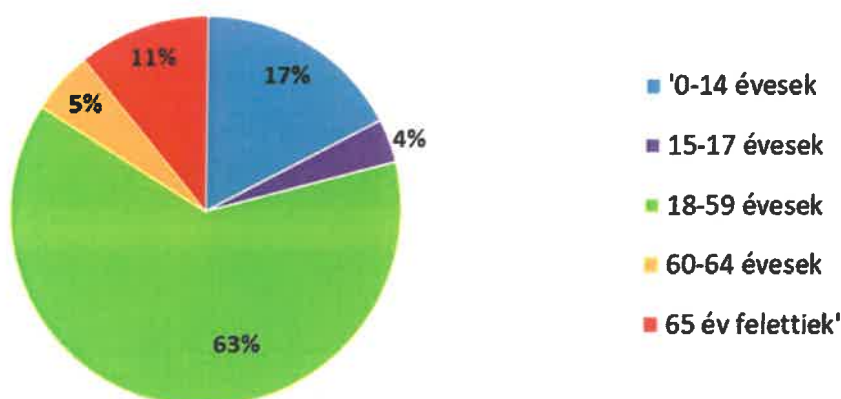

2016. és 2021. év között a lakónépesség változása hullámzó volt. 2016. évhez viszonyítva csökkenés figyelhető meg, utána 2019-től pedig növekedés.

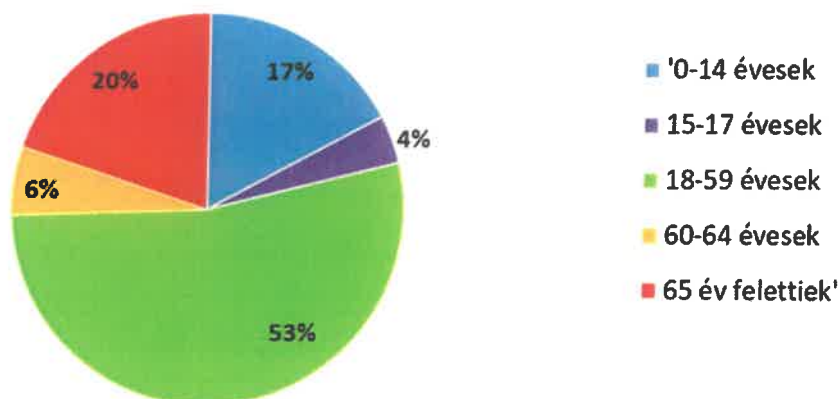
A lakosság összetétele 2021-ben a táblázat szerint alakult. A nők és férfiak aránya közel azonos. A legnagyobb arányban a 18-59 éves korosztály van jelen, a férfiak jelentősen, közel 100 fővel többen vannak. A 65 éven felüliek tekintetében már a nők aránya a jelentősebb, 1125 fővel szemben, 72 férfi él a községben.

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoporthú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	664	627	1291	51,43%	48,57%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			55	4,26%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	115	107	222	8,91%	8,29%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	24	25	49	1,86%	1,94%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	419	335	754	32,46%	25,95%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	34	35	69	2,63%	2,71%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	72	125	197	5,58%	9,68%

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

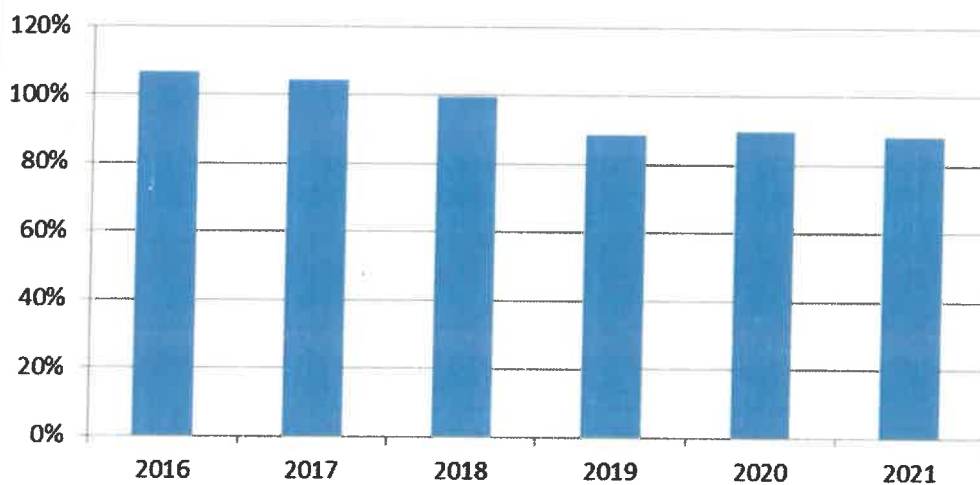

Öregedési index vizsgálata

Az öregedési index a vizsgált időszakban változó volt. 2016-ban jelentősen több volt az idősök aránya, 2019-től azonban fiatalodás volt megfigyelhető.

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	220	206	106,80%
2017	215	206	104,37%
2018	210	211	99,53%
2019	197	222	88,74%
2020	203	226	89,82%
2021	192	217	88,48%

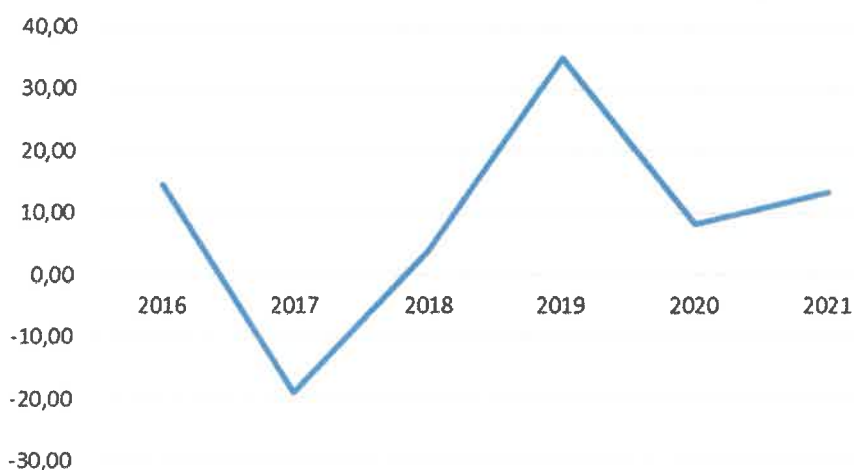
Öregedési index (%)

A belföldi vándorlások vizsgálatánál megállapíthatjuk, hogy hullámszó a vándorlás, 2018-ban, 2019-ben, nőtt a bevándorlás, 2016-ban, 2017-ben, 2020-ban nőtt az elvándorlás aránya. Többségében a belföldi bevándorlás a jellemző, így elmondható, hogy a település vonzó ereje stabil lakosságot tart.

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	14,54
2017	-19,15
2018	3,87
2019	35,11
2020	8,23
2021	13,39

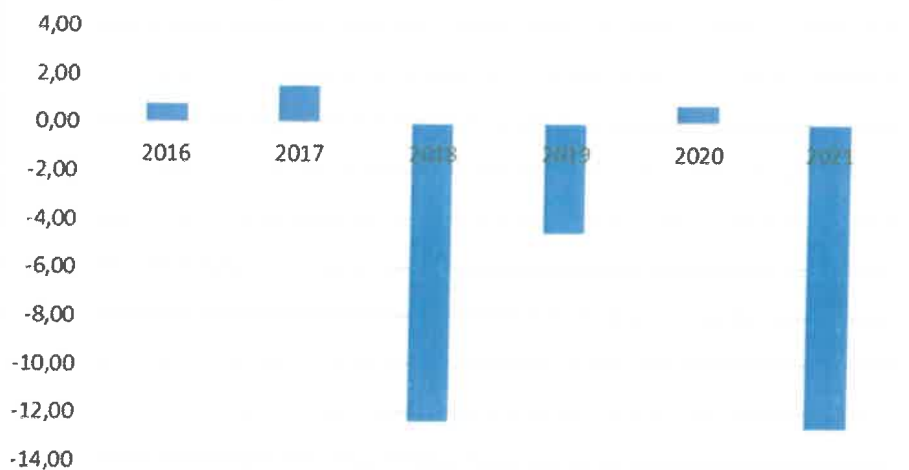
**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000
állandó lakosra vetített száma (fő)**

Természetes szaporodás tekintetében negatív a kép, az élve születések száma a vizsgált időszakban mindig kevesebb volt, mint az elhalálozások száma, kivéve 2016 és 2020-ban egyenlő volt, 2017-ben pedig egyel több az élve születések száma. Ez szintén a település elöregedését támasztja alá.

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,77
2017	1,53
2018	-12,39
2019	-4,58
2020	0,75
2021	-12,64

**Az élve születések és halálozások különbözetének
1000 lakosra vetített száma (fő)**

Értékeink, küldetésünk

Daruszentmiklós a Mezőföld tájegysége, jellemzően mezőgazdasági jellegű berendezkedéssel, falusias lakóterületekkel. Gazdasági területek a 2011-ben megépült M6 autópálya körüli területek, mely jelentős értéke a településnek, hiszen fő fejlesztési irány iparterületként hasznosítása, és ezzel vállalkozások idetelepítése, munkaerő-foglalkoztatás javítása.

A község jelentős zöldterülettel rendelkezik, központi fekvésen mintegy 5 hektár területen közösségi térként Falupark kerül kialakításra.

A településen több horgászto van, egyikük bekapcsolódva az országos horgászversenyek közé.

Helyi védettség alatt álló ingatlanunk a Klebelsberg Kúria

Daruszentmiklós Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 13/2004. (IV.1.) önkormányzati rendeletével helyi védettségű értékei közé emelte a Klebelsberg Kúria épületét.

A Kúria egyosztályos iskolaként és tanítói lakásként épült 1913-ban, az Alföld-program keretében. A Nagy Alföld területét kívánta Klebelsberg Kuno felemelni gazdasági, oktatási, kulturális és infrastrukturális értelemben. Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter népiskolapolitikáját, a nagy arányú analfabetizmus elleni tevékenységet és a népiskolák sorának építését azon eszme vezérelte, hogy megteremtse a társadalom piramisának széles és biztos talapzatát, melyre aztán bátrabban lehet építeni, számítani mind a társadalmi-, mind a gazdasági fejlődés tekintetében. Ezt a célt népiskolák tömeges felállításával és a szervezett népművelés kiépítésével valósította meg. A teljes magyar oktatási rendszert megújította.

„Én tanuló és szorgalmas, de amellet játékos magyar gyermeket akarok. Mert csak játékos, eleven magyar gyermekből lehet derűs, dolgos magyar férfi, aki vállalkozását s az élet nagy kötelességeit emelt fővel, mosolyogva és nem elkeseredéssel vállalja” (Klebelsberg, 1926).

Daruszentmiklós Község Önkormányzata Európai Unió és a Magyar Köztársaság Kormánya által az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap támogatásával 2011-ben felújította az épületet, újra építette a haranglábat, harang beemelésével.

Ezzel az épület nem csak helyi védettségű értéke, de gyöngyszeme lett a községnek.

A település népjóléti jellemzői:

A népjólét, a lakosság egészségügyi ellátásának és a szociális feltételeinek a megteremtésével foglalkozik, arról gondoskodik, hogy a népesség társadalom által elfogadott szintű életkörülmények között élhessen. Településünkön van házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, családsegítő szolgálat és gyermekjóléti szolgálat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Daruszentmiklós Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Helyi esélyegyenlőségi program célcsoportjai a 321/2011. (XII.27.) Kormányrendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a következő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok:

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek,
- fogyatékkal élők.

Daruszentmiklóson a romák, mint célcsoport irreleváns. Nem jellemző jelenlétük, így helyi szabályozás nem szól róluk.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Bűnmegelőzési koncepció – hatályos: 2012. február 1-től.

I. Alapelvek – amik összhangban állnak a HEP alapelveivel:

1.) A megelőzés alkotmányos követelményei, „megbélyegzés” elkerülése

Megelőzés szabályozott keretek között zajló, felelősséggel járó olyan tevékenység, amelynek érvényesítése során tiszteletben kell tartani az emberi jogokat, követni kell az alkotmányos jogállam elveit. Tiszta felelősségi viszonyok és világos, jól körülhatárolt szerepek rögzítésével el kell érni a bűnözés és az áldozattá válás csökkenését. Az Alkotmány 35.§-ának (1) bekezdése szerint a Kormány alkotmányos kötelezettsége a közrend és a közbiztonság védelmét szolgáló intézkedések foganatosítása. A nemzetközi standardoknak megfelelően kialakított társadalmi bűnmegelőzési stratégiának és az ezt szolgáló, kiszámítható és számon kérhető szabályozásnak úgy kell illeszkednie a társadalompolitikába, hogy az megfelelően az alkotmányos követelményeknek' és kötelezettségeknek. Ezért bűnmegelőzés címen kényszerítő vagy megbélyegzést eredményező módon nem szabad beavatkozni. A bűnmegelőzési koncepció meghatározásánál tekintettel kell lenni arra, hogy a bűnözéssel kapcsolatos problémák eltérően érintik a nőket, a férfiakat, a fiatalokat és az időseket. Emellett figyelembe kell venni a kulturális különbségeket és a kisebbségek eltérő kultúráját, szokásait is.

2.) Az arányosság elvének érvényesítése

A beavatkozás módjának megválasztásakor figyelemmel kell lenni az arányosság elvére, törekedni

kell az egyéni autonómia és a közösségi kontroll egyensúlyára. Az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának a bűnmegelőzéssel kapcsolatos ajánlása az élet és vagyonbiztonságot az egyik alapvető emberi jogként fogja fel. Ugyanakkor azt is megállapítja, hogy a bűnmegelőzési intézkedéseket az emberi jogok, a potenciális áldozatok, az elkövetők és a harmadik személyek szabadságjogainak tiszteletben tartásával, az arányosság elvére figyelemmel kell végrehajtani. A közösség biztonságának megteremtésére irányuló törekvés érvényesítésében gyakran egymásnak feszülő érdekek között kell az egyensúlyt megteremteni.

3.) A kirekesztés elkerülése

A bűnözés megfékezése társadalmilag elfogadott cél. Az ennek érdekében foganatosított intézkedések, valamint a bűnözéstől való félelem bizonyos csoportok kirekesztésének erősödésével járhat. Növelheti a bűnelkövető fiatalokkal, a börtönviseltekkel, a drogfüggőkkel, a hajléktalanokkal, a szegényekkel, a romákkal szembeni előítéleteket. A társadalmi bűnmegelőzés rendszere a társadalmi igazságosság elvén alapul. Ennek érdekében egyaránt törekedni kell a társadalmi kirekesztés, az előítéletesség elkerülésére, és a biztonság hoz fűződő érdekek érvényesítésére.

II. Átfogó célkitűzések:

A stratégiában megfogalmazott alapelvek és működési elvek az alábbi átfogó célkitűzésekre bonthatók:

- A társadalom biztonságának javítása.
- A bűnmegelőzés az államilag irányított társadalompolitika integrált részévé váljon.
- Partnerség megteremtése a társadalmi bűnmegelőzés szereplői között.

III. Partneri kapcsolatok:

Az eredményes bűnmegelőzés elképzelhetetlen széles körű partneri kapcsolatok nélkül. Önkormányzatunk bűnmegelőzési tevékenysége során célirányos és eredményes partneri kapcsolatokra törekszik a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtás, a pártfogói felügyelői szolgálat, katasztrófa védelem, tűzoltóság, egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális és polgárőr szervezeteivel. Tevékenységükben a bűnmegelőzést elősegítő civil szervezetekkel, alapítványokkal, egyesületekkel egyházakkal, az üzleti szféra képviselőivel, és a média képviselőivel.

Daruszentmiklós Község Önkormányzatának közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve – hatályos 2013. március 14-től

A vagyon kezelője az önkormányzat. A közterületekkel kapcsolatos feladatokat az Önkormányzati hivatal bevonásával az önkormányzat és a polgármester látja el. A feladat ellátásához szükséges pénzügyi fedezetet az önkormányzat saját költségvetésében tervezi.

A szakterület feladatai között szerepel az utak karbantartási munkálatainak elvégzése. Továbbra is fontos feladat a belterületi utak fejlesztése, pályázati lehetőségek bevonásával. Kiemelt feladat az árkok tisztántartása, a csapadékvíz gyors, biztonságos elvezetése, a belvízveszély megelőzése érdekében.

Turisztika

A program fő célja a turizmus komplex fejlesztése a turisztikai térség szolgáltatásaira alapozva (Dunaújváros, Dunaföldvár, borút becsatlakozás, horgász-turizmus, stb.). A fejlesztések megvalósításában és az ennek nyomán létrejövő szolgáltatások biztosításában az önkormányzat stratégiai partnerek aktív részvételére számít, kiemelten a helyi érdekeltégű vállalkozásokat.

A fejlesztések nyomán a tervek szerint kiépül a Falupark, közösségi- és rendezvényter funkciójával. A turizmus fellendítésének feltétele a szálláshelyek kialakítása pályázati források bevonásával. A turizmus fellendítésével nőne a foglalkoztatás a településen, a munkához jutás esélyei nőnének, javulna a HEP célcsoportjainak helyzete.

Egészségügy

A településen az egészségügyi alapellátás vállalkozási formában működik. Az önkormányzat vagyonaként biztosítja a mai kor követelményeinek megfelelő orvosi rendelőt és a szervesen hozzá kapcsolódó szolgálati lakást. Az önkormányzat védőnői ellátást biztosít Nagykarácsony Község Önkormányzatával együttműködve társulási formában. Az orvosi rendelő biztosít teret a védőnői szakellátásra is. Gyermekorvosi praxis nincs a településen, de az önkormányzat megbízási szerződéssel folyamatos jogviszonyban van egy gyermekorvossal, így valamennyi célcsoport alapvető egészségügyi ellátása megoldott.

Oktatás

Az intézményrendszer megosztottá vált. 2013. január 1-től az általános iskolát az állam működtetésre és fenntartásra átvette, az oktatás helyszínei továbbra is önkormányzat tulajdonában maradnak. Kiemelt fejlesztési cél az óvoda épületének hőszigetelése, nyílászárók cseréje, a fűtés korszerűsítése, pályázati források bevonásával. Az intézmény műszaki rekonstrukcióján belül pénzügyi megtakarítást is eredményező energiatakarékos és megújuló energiára is épülő építészeti és gépészeti megoldások megvalósításával.

Lakóingatlanok bérbeadása

A önkormányzat tulajdonában összesen 5 szolgálati lakás van: a védőnő által, pedagógus által bérelt és az orvosi rendelővel egybeépített, melyet a körzeti megbízott bérel. Üres, bérbe adható lakóingatlana 2 db van az önkormányzatnak. A védőnő által bérelt szolgálati lakás az önkormányzati hivatal épületegységében található. Középtávú cél az épületegyüttes külső felújítása, energetikai korszerűsítése pályázati lehetőségek bevonásával.

Fontos feladat a lakások karbantartása és állagmegőrzése.

A lakások bérbeadásánál kiemelt szempontja az Önkormányzatnak, hogy távolról bejáró munkaerő számára adja ki, ezzel a vidékről bejárók esélyegyenlőségét javítja.

Önkormányzat szakmai programjai

Az Önkormányzat által működtetett valamennyi szociális jellegű szolgáltatás, így a házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, családsegítés és gyermekjóléti szolgálat rendelkezik szakmai programmal. Valamennyi program alapelveiben képviseli ellátandó feladatában az igénybe vevők körének esélyegyenlőségét, a település egészen történő, valamennyi itt élő ember számára biztosított ellátást.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Daruszentmiklós Község Fejér megyében, Dunaújváros kistérségében található, legközelebbi város: Dunaföldvár (Tolna megye). Elmondható, hogy több régióba, megyébe kapcsolódik az élete.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi programban megjelenő célcsoportok közül nincs adatunk és nem releváns a településen a romák kisebbsége, és az egészségkárosodott réteg (mozgássérült, tolókocsival közlekedők) aránya. Az adatok hiányosak ezen körökben, továbbá az országos és térségi adatbázisban jellemzően nem lelhetőek fel a 2012. évre vonatkozó adatok, így a táblázatokban az időszakonkénti kimutatások nem lehetnek naprakészek. Az adatgyűjtéseknél ezen túlmenően figyelembe kell venni azt is, hogy Daruszentmiklós 2002. augusztustól önálló település, így adatok csak 2003-tól állnak rendelkezésre, illetve a népszámlálás adatai (2001. év) nem használhatóak a község esetében.

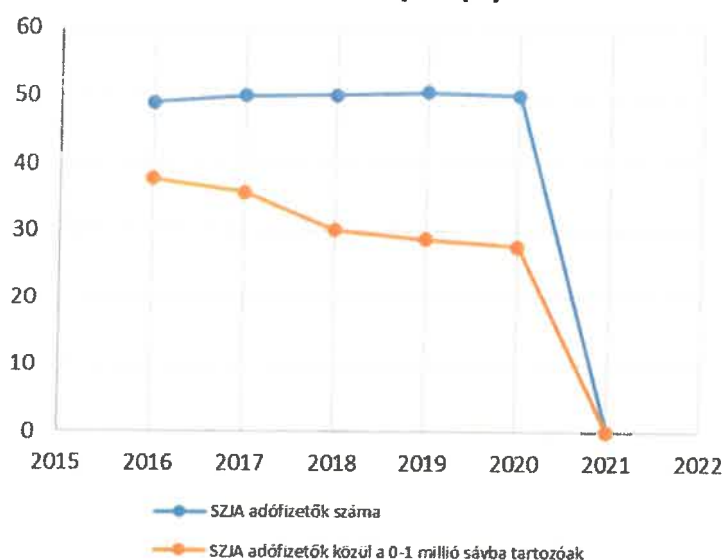
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység több társadalmi tényező által meghatározott összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult – nem piacképes – iskolai végzettség, munkanélküliség, megromlott egészségi állapot, családok gyermekszáma, és az ezekhez társuló jövedelmi viszonyok. A mélyszegénység az alacsony jövedelmekkel alátámasztható, bevételek számottevő részre a pénzügyi juttatásokból ered, pl. rendszeres és átmeneti segélyek, családi pótlék, stb. A településünkön tapasztaltak szerint a mélyszegénység fő okai a foglalkoztatás hiánya (gazdasági recesszió is beleértendő a körülményekbe), alacsony iskolai végzettség, motiváltság hiánya.

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	48,96	37,68
2017	50,00	35,66
2018	50,12	30,02
2019	50,66	28,75
2020	50,11	27,68
2021	0,00	0,00

Jövedelmi helyzet (%)

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

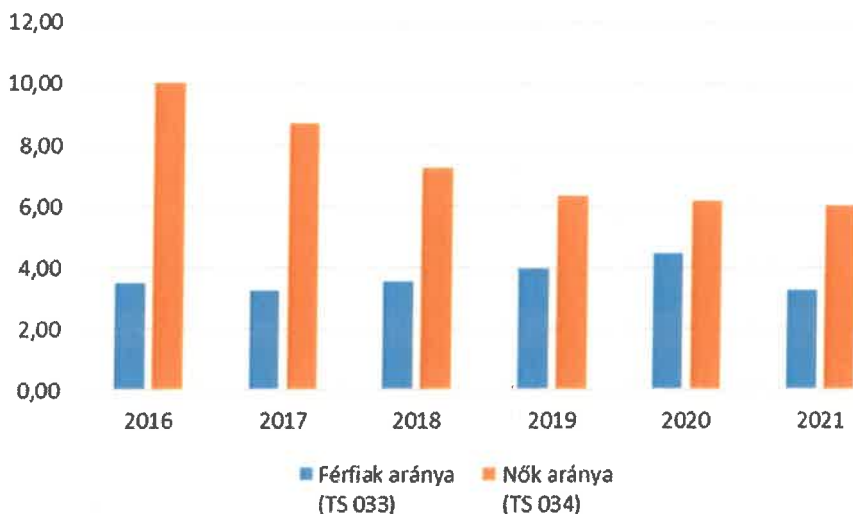
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az aktív korú lakónépesség (15 – 64 év közötti korosztály) száma, és megoszlása nemek szerint az elmúlt 5 évben jelentősen nem változott. A nyilvántartott állás keresők száma a 2016. évhez képest jelentősen nem emelkedett, de kiugrás volt 2020. évben. A nemek közötti megoszlás a nők számára mutat kedvezőtlenebb képet, az aktív népességhez viszonyítva 2016-ban a nyilvántartott állás keresők közül a nők aránya 10.03 %, míg a férfiak aránya 3.5 % volt. Ez a tendencia állandó a vizsgált időszakban.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	3,50	10,03	6,77%
2017	3,27	8,71	5,99%
2018	3,56	7,27	5,42%
2019	3,98	6,33	5,16%
2020	4,46	6,17	5,32%
2021	3,24	6,01	4,63%

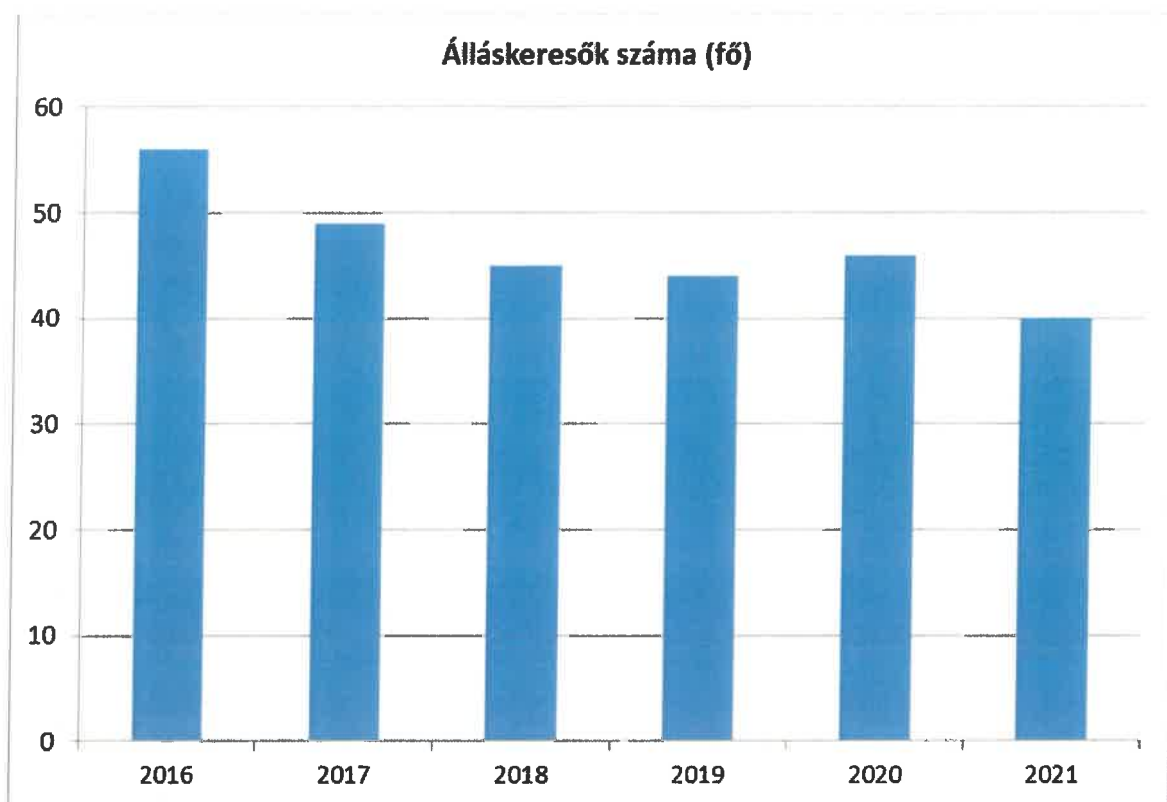
Munkanélküliség nemek szerint

A nyilvántartott álláskeresők száma 2016-ban volt a legmagasabb. Korosztály szerint a 21-25, a 36-40, a 46-50 és az 56-60 év közöttiek emelkedtek ki. 2017-től csökkenés figyelhető meg, bár 2020-ban egy kicsit megemelkedett.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

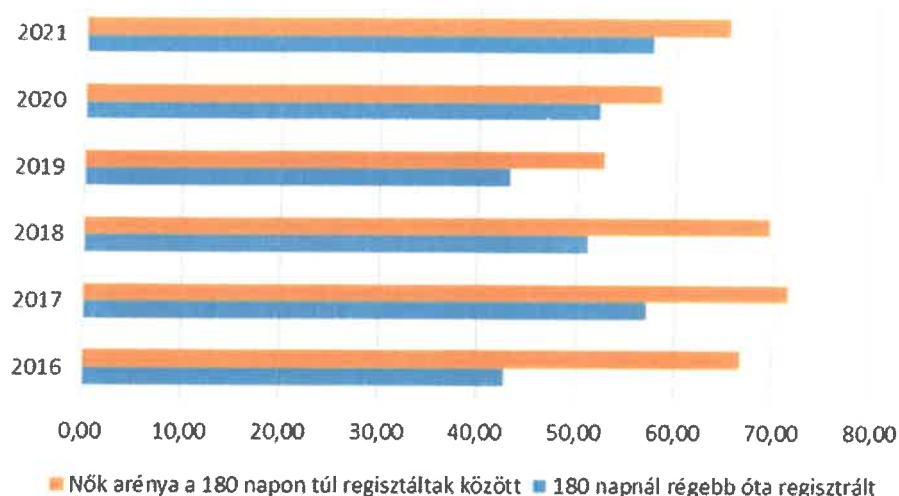
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	56	49	45	44	46	40
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	2,00	1,00	1,00	1,00
	%	1,79%	2,04%	4,44%	2,27%	2,17%	2,50%
21-25 év (TS 038)	Fő	7,00	7,00	3,00	1,00	2,00	2,00
	%	12,50%	14,29%	6,67%	2,27%	4,35%	5,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	4,00	2,00	4,00	5,00	1,00
	%	7,14%	8,16%	4,44%	9,09%	10,87%	2,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	6,00	4,00	9,00	4,00	6,00
	%	10,71%	12,24%	8,89%	20,45%	8,70%	15,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	9,00	4,00	4,00	1,00	4,00	2,00
	%	16,07%	8,16%	8,89%	2,27%	8,70%	5,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	8,00	8,00	8,00	9,00	2,00
	%	8,93%	16,33%	17,78%	18,18%	19,57%	5,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	7,00	4,00	5,00	2,00	4,00	6,00
	%	12,50%	8,16%	11,11%	4,55%	8,70%	15,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	4,00	6,00	8,00	3,00	2,00
	%	3,57%	8,16%	13,33%	18,18%	6,52%	5,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	6,00	6,00	5,00	8,00	8,00
	%	12,50%	12,24%	13,33%	11,36%	17,39%	20,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	5,00	5,00	5,00	6,00	10,00
	%	14,29%	10,20%	11,11%	11,36%	13,04%	25,00%

A nyilvántartott munkanélküliek száma kiegyenlített volt a vizsgált időszakban. A nők helyzete minden évben kedvezőtlenebb, mint a férfiaké.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	42,86	66,67
2017	57,14	71,43
2018	51,11	69,57
2019	43,18	52,63
2020	52,17	58,33
2021	57,50	65,22

180 napnál hosszab ideje álláskereső

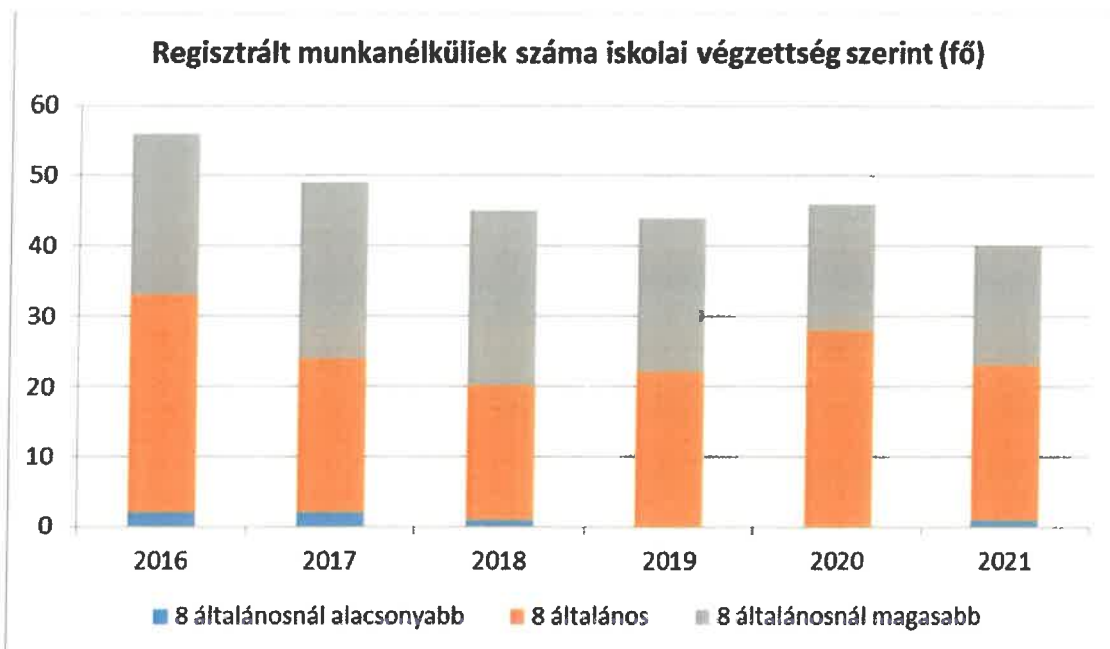
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

- A regisztrált munkanélküliek tekintetében az iskolai végzettség kiugró mértékben jelentkezik a 8 általánost végzetek körében.

2016-ban volt a legtöbb regisztrált munkanélküli, de ez az évek alatt csökkenő tendenciát mutat.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	56	2	3,57%	31	55,36%	23	41,07%
2017	49	2	4,08%	22	44,90%	25	51,02%
2018	45	1	2,22%	19	42,22%	25	55,56%
2019	44	0	0,00%	22	50,00%	22	50,00%
2020	46	0	0,00%	28	60,87%	18	39,13%
2021	40	1	2,50%	22	55,00%	17	42,50%

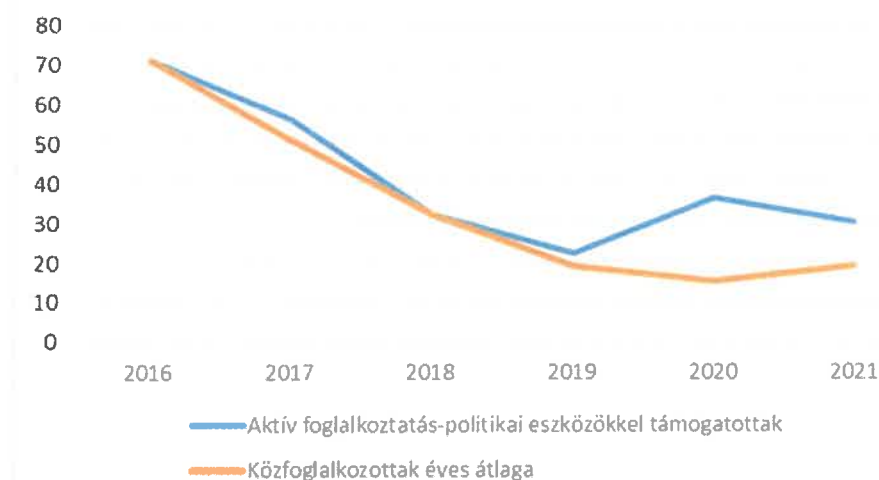

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A táblázatból jól látszik, hogy 2016-ban volt a legtöbb foglalkoztatott, ami a évek alatt folyamatosan csökken, viszont 2021-ben egy kicsit megnőtt a közfoglalkoztatottak száma.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	71	71
2017	56	51
2018	32	32
2019	22	19
2020	36	15
2021	30	19

**Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak
és közfoglalkoztatottak száma**

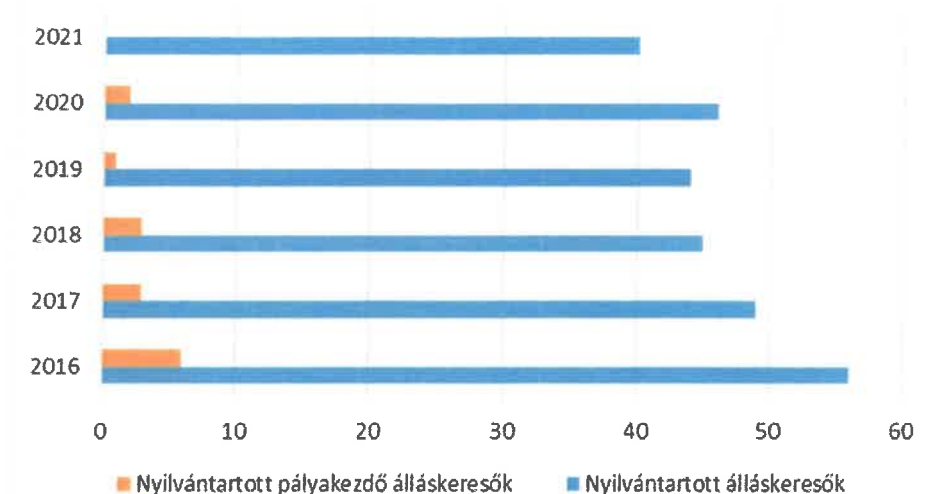

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők számát vizsgáltuk az összes álláskereső számával. A vizsgált időszakban ezen korosztály csökkenő létszámot mutat, a 2016-os évtől kezdve egyre kevesebb volt a pályakezdő álláskereső, a 2021-es évre pedig 0 fő volt.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	56	6
2017	49	3
2018	45	3
2019	44	1
2020	46	2
2021	40	0

Álláskereső

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

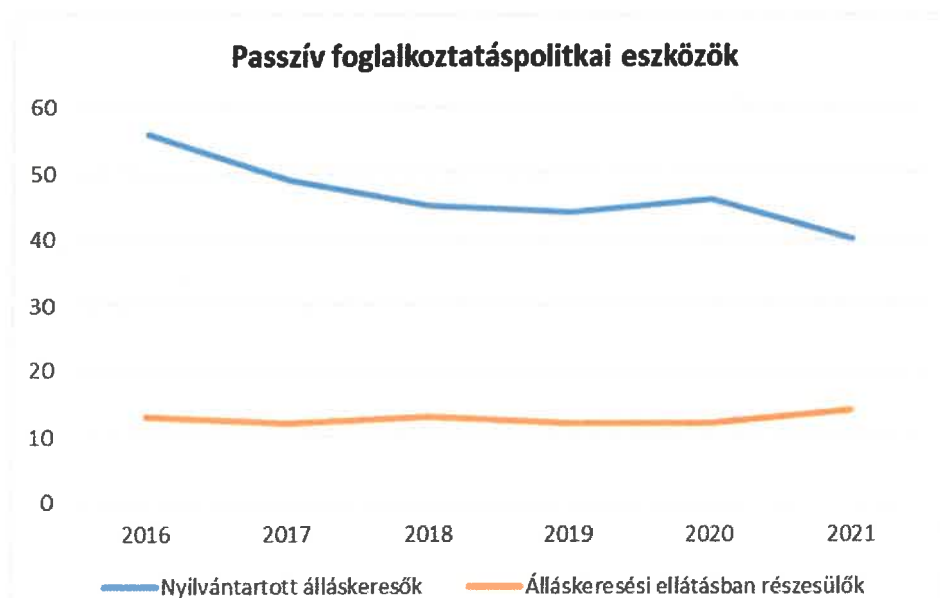
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma, stb.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években többször került módosításra. Ennek megfelelően Daruszentmiklós Község Önkormányzatának Képviselő-testülete mindig módosította a helyi rendeletét, aktuális rendelkezések szerint alkalmazta. Az aktív korúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a bérpótló juttatás jogosultságát évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell teljesítenie. Az önkormányzat rendeletében előírta, így minden esetben vizsgálat a Hivatal a rendezett lakókörnyezetet is. Változott a rendszeres szociális segély szabályozása is. Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő piaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a, 98.000 Ft/hónap.

A táblázatból az tűnik ki, hogy az álláskeresői ellátásban részesülők száma stabil létszámot mutat 2016-as évtől kezdődően. Viszont a 2021-ben egy kicsit emelkedett.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	56	6,29%	13	23,21%
2017	49	5,61%	12	24,49%
2018	45	5,19%	13	28,89%
2019	44	4,82%	12	27,27%
2020	46	5,04%	12	26,09%
2021	40	4,26%	14	35,00%

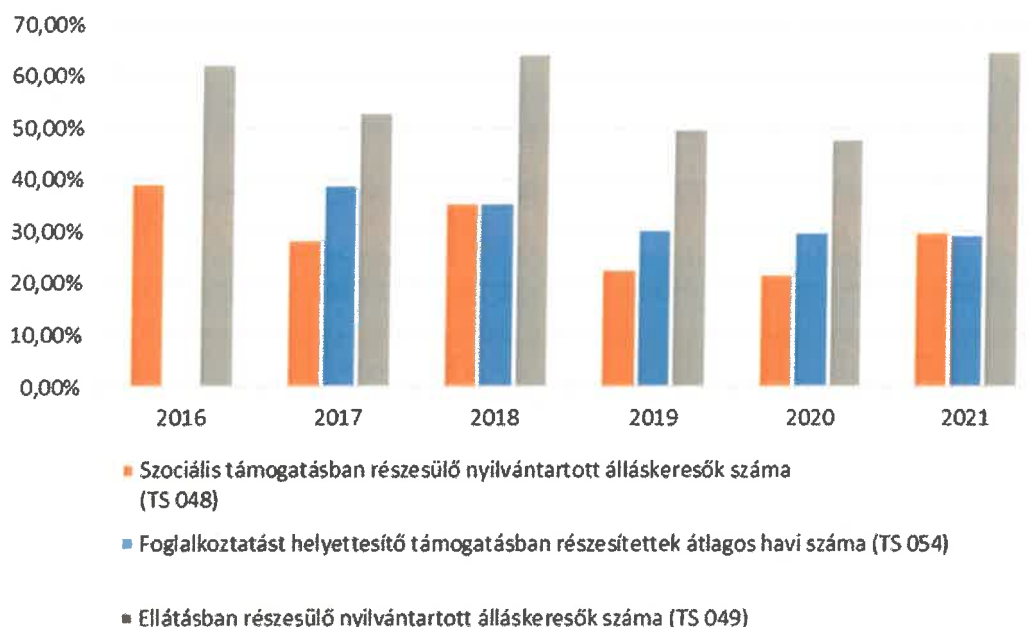

Szociális támogatásban részesülők aránya 2016-ban volt a legmagasabb, majd csökkent a számuk. Foglalkoztatást helyettesítő támogatást 2016-ban senki nem kapott, viszont 2017-ben megugrott a számuk 19 főre. Majd folyamatosan csökkent. Egyéb ellátásban részesülők száma is csökkenő számot mutat.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	22	39,29%	0	0,00%	35	62,50%
2017	14	28,57%	19	39,12%	26	53,06%
2018	16	35,56%	16	35,56%	29	64,44%
2019	10	22,73%	13	30,43%	22	50,00%
2020	10	21,74%	14	29,93%	22	47,83%
2021	12	30,00%	12	29,40%	26	65,00%

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatások száma minimális a vizsgált időszakban.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	1
2018	2
2019	2
2020	2
2021	1

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

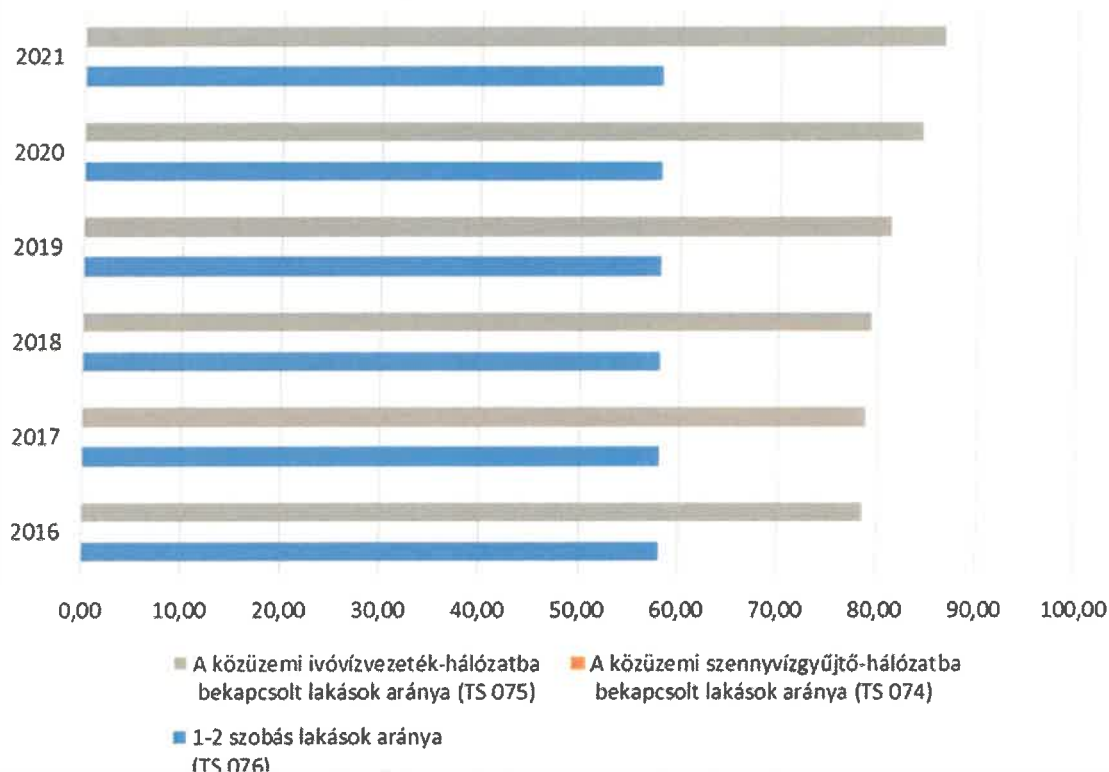
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakhatás tekintetében Daruszentmiklós stabil, a vizsgált időszakban a lakásállomány jellemzően nem változott. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma nem jelentős, 1% körüli. Figyelembe véve, hogy régi településről van szó, új építkezések, új utcák kialakítása nem volt jellemző az elmúlt időszakban, a lakásállomány stagnált.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	557	0	0,00	58,17	0,00	78,64
2017	557	0	0,00	58,17	0,00	78,82
2018	557	0	0,00	58,17	0,00	79,35
2019	557	0	0,00	58,17	0,00	81,33
2020	557	0	0,00	58,17	0,00	84,38
2021	557	0	0,00	58,17	0,00	86,54

Lakásállomány és minősége

A településen az összes lakásállomány a vizsgált időszakban stabil, ugyanakkor jellemzően nem változott az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma sem. Hajléktalanság nincs a településen.

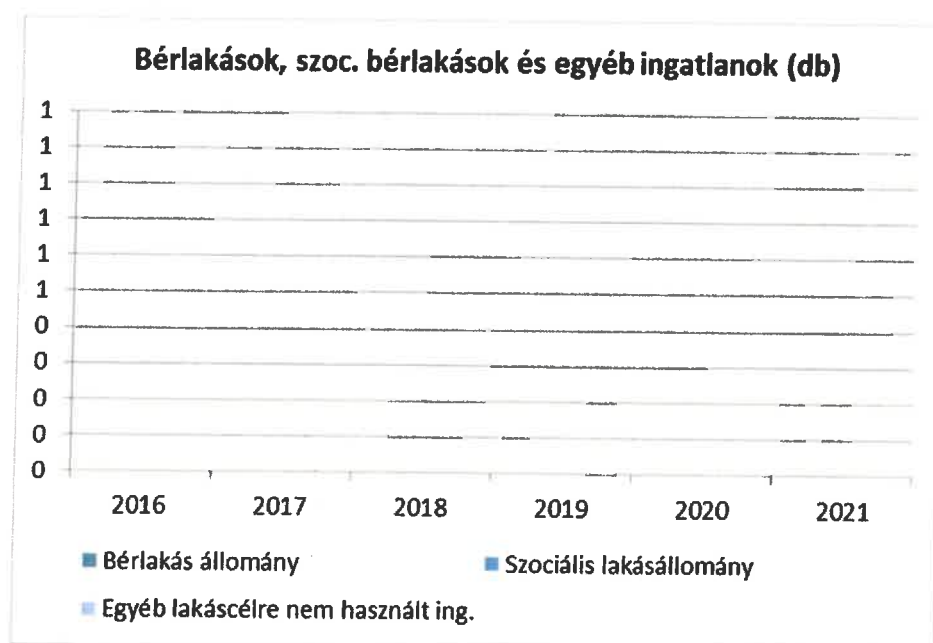
a) bérlakás-állomány

A bérlakás-állomány a településen az önkormányzati tulajdonban álló lakásokat jelenti, magánkézben történő ez irányú hasznosítás nem jellemző a faluban. Ennek oka, hogy távol esik a

foglalkoztatási központtól, a bejárás megdrágítja a megélhetést. Az önkormányzat bérlakás állománya szolgálati lakásokat jelneti, melyeket kizárólag saját foglalkoztatottaknak adja bérbe.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	557	0	0	0	0	0	0
2017	557	0	0	0	0	0	0
2018	557	0	0	0	0	0	0
2019	557	0	0	0	0	0	0
2020	557	0	0	0	0	0	0
2021	557	0	0	0	0	0	0

b) szociális lakhatás

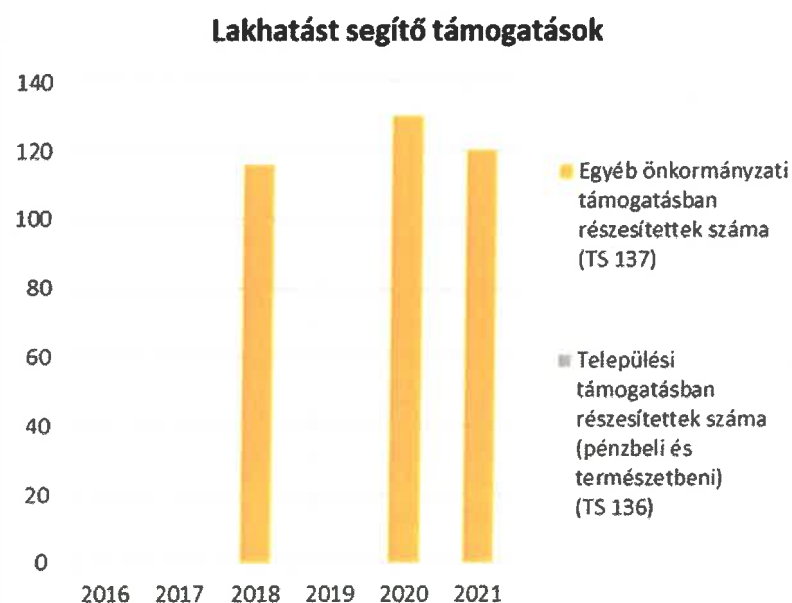
A szociális lakhatás nem jellemző a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Daruszentmiklóson nem kimutatható, hogy nem lakáscélú ingatlanokat lakás céljára használnának emberek, családok.

d) lakhatást segítő támogatások nincsenek a településen

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	0
2018	n.a.	116
2019	n.a.	0
2020	n.a.	130
2021	n.a.	120

Tábla:3.4.3.

e) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodottság az ország egész területén. Ez különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermeket nevelő családokra jellemző. Ezen adat meghatározása nagyon nehéz, mert alapinformációval az önkormányzatok nem rendelkeznek, csak az igényelt segélyeknél kerül látótérbe az érintett.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Daruszentmiklóson telepek, szegregátum területek nincsenek, ezért az EMMI rendeletben rögzített, erre a fejezetre vonatkozó a) b) c) pontok nem relevánsak.

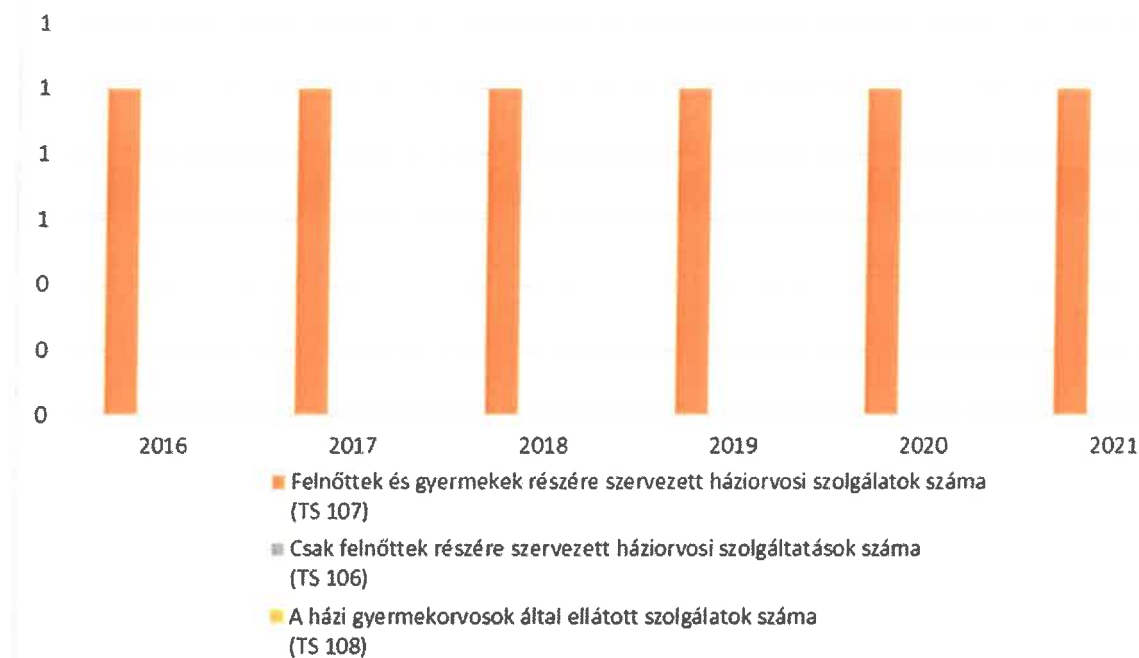
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés
Egészségügyi alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében Daruszentmiklós átlagosnak mondható. Egy darab felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálat működik. Egy védőnői szolgálat van, társulásban Nagykarácsony Község Önkormányzatával.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	0	0,00
2017	1	0	0	0	28	7,00
2018	1	0	0	0	25	6,87
2019	1	0	0	0	27	6,00
2020	1	0	0	0	28	5,62
2021	1	0	0	0	29	4,25

Egészségügyi ellátás

A vizsgált időszakban jól látszik, hogy a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma stabil pár fővel változik. Viszont az ápolási díjban részesültek száma 2016-ban 0 fő volt, 2017-ben megugrott 7 főre, majd az ezt követő években egy egy fővel csökkent.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az önkormányzat vagy a háziorvos együttműködve a védőnővel több alkalommal esetként szervez szűréseket, a kötelező szűrővizsgálatok vagy helyben, vagy Dunaújvárosban megoldottak.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés Dunaújvárosban történik.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetést az Önkormányzat 2013-ig saját főzőkonyha működtetésével biztosította, 2013-tól – elsősorban a költségtakarékosság miatt – közszolgáltatóval végezteti el. Folyamatosan figyelemmel kíséri az egészséges táplálkozást, rendszeres a gyümölcs fogyasztás

- e) sportprogramokhoz való hozzáférés nincs helyben.

- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást, 1 fő közalkalmazott foglalkoztatásával,
- szociális étkeztetést közel 25 fő igénybevevővel,
- házi gondozást 10 fő igénybe vevővel, 3 fő közalkalmazott foglalkoztatásával.

- g) drogreprevenációs szolgáltatások nincs a településünkön.

- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem fordul elő, ezzel kapcsolatos panasz és észrevétel nem történt.

- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nincs szükség rá, valamennyi rászoruló igénylő részesül az ellátásban.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek az önszerveződő lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a civil szervezetek. A település kedvező természeti adottságokkal rendelkezik, lakóink többsége lokálpatrióta.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	150	3

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélés normái nagy vonalakban megtartottak, mivel kis lélekszámú a település, nincsenek kirívó közösségek, csoportok. Többgenerációs családi közösségek élnek együtt. A városból kiköltözöttek beilleszkednek, többségük aktívan részt vesz a közösségi életben. Az önkormányzat aktívan együttműködik a civil szerveződésekkel, az éves programterv is összefogáson és együttműködésen alapul. A Hivatal pályázatokat készít és koordinál a civil szervezetek részére, így segítve plusz forrásokhoz őket, ezen túl évente működési célú támogatásban részesíti az együttműködő bejegyzett civil szervezeteket. Valamennyi önkormányzati rendezvényt színesítik a szervezetek fellépésükkel és az intézményekbe járó gyermekek fellépésükkel. A településszintű és azon átnyúló rendezvények a térségi szintűek is, sokan látogatják programjainkat a környező településekről is. A közösségi aktivitást mutatja az is, hogy az önkormányzatnak három nemzetközi testvér-települési kapcsolata van, mely évek óta nagyon aktív lakossági kapcsolat-rendszert épített ki.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A településen hagyomány az adományozás. Magánemberek saját megunt vagy a gyermekek által kinőtt ruhaneműiket leadják a családsegítő szolgálatnál, ahonnan az önkormányzat rendszeresen ingyen börzét szervezve kiosztja azt. Gyakran kapunk magánszemélyektől az ország különböző helyeiről adománybútorokat, amiket szívesen fogadnak a családok. Együttműködési kapcsolatban állunk alapítvánnyal, akik minden ünnephez kötődően ajándékokat osztanak a rászorulóknak.

d) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs jellemzően kimutatható kisebbség a településen, ezért az EMMI rendelet e fejezetre vonatkozó része Daruszentmiklós tekintetében nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony iskolázottság	helyben alapszintű képzések beindítása igény szerint
kevés szűrővizsgálat	kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó önkormányzati feladat-ellátás, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	664	627	1291	51,43%	48,57%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			55	4,26%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	115	107	222	8,91%	8,29%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	24	25	49	1,86%	1,94%

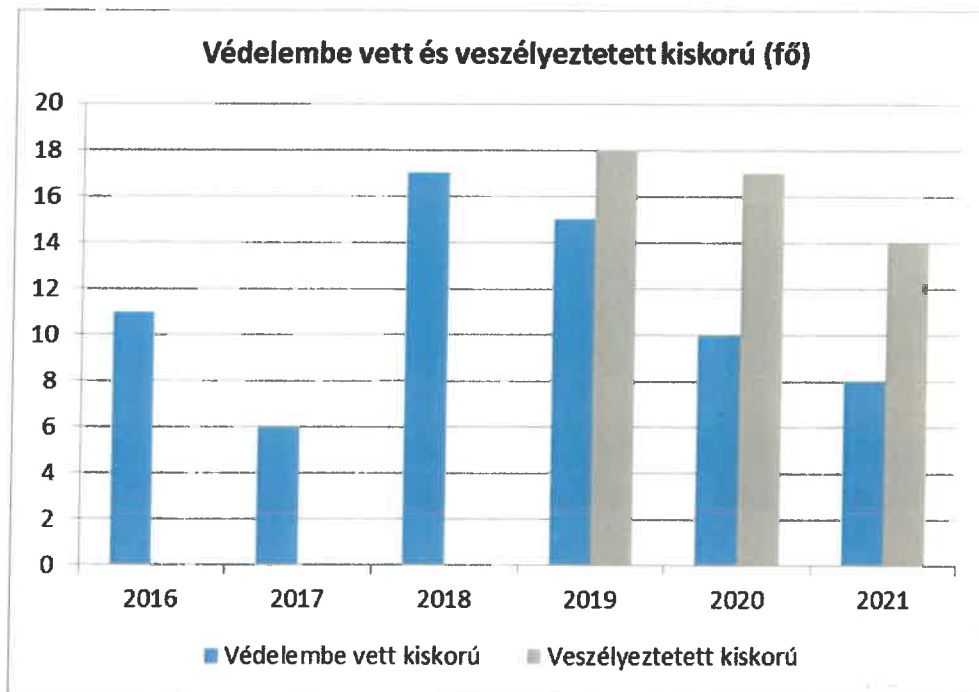
A vizsgált időszakban a 0-14 éves korú gyermekek vannak többségben, a nemek megoszlása szinte ugyanannyi.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	11	0
2017	6	0
2018	17	0
2019	15	18
2020	10	17
2021	8	14

2018-2019 évben volt kiugró a védelme vett gyermekek száma, 2021-ben csak 8 fő volt.

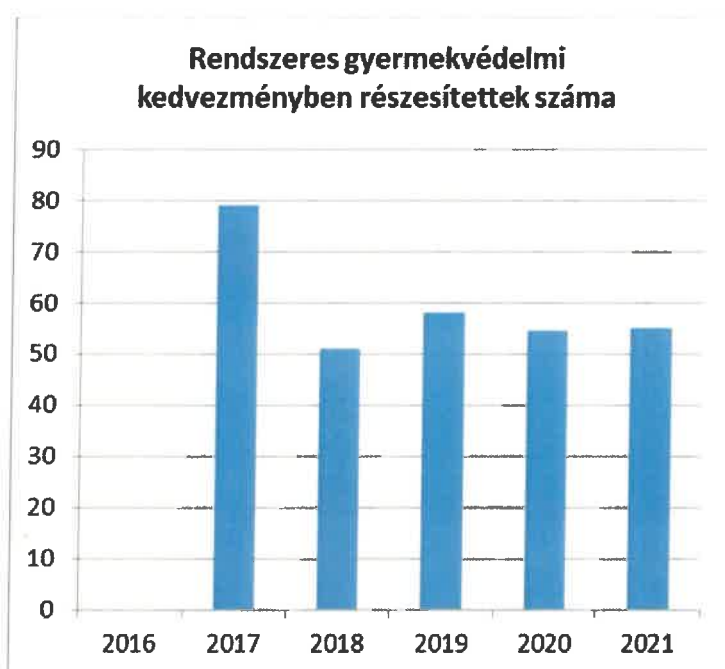
Veszélyeztetett gyermekek száma a 2016-2018-as években nem volt, majd megugrott a 2019-es évben ami folyamatosan csökkent.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	79
2018	51
2019	58
2020	55
2021	55

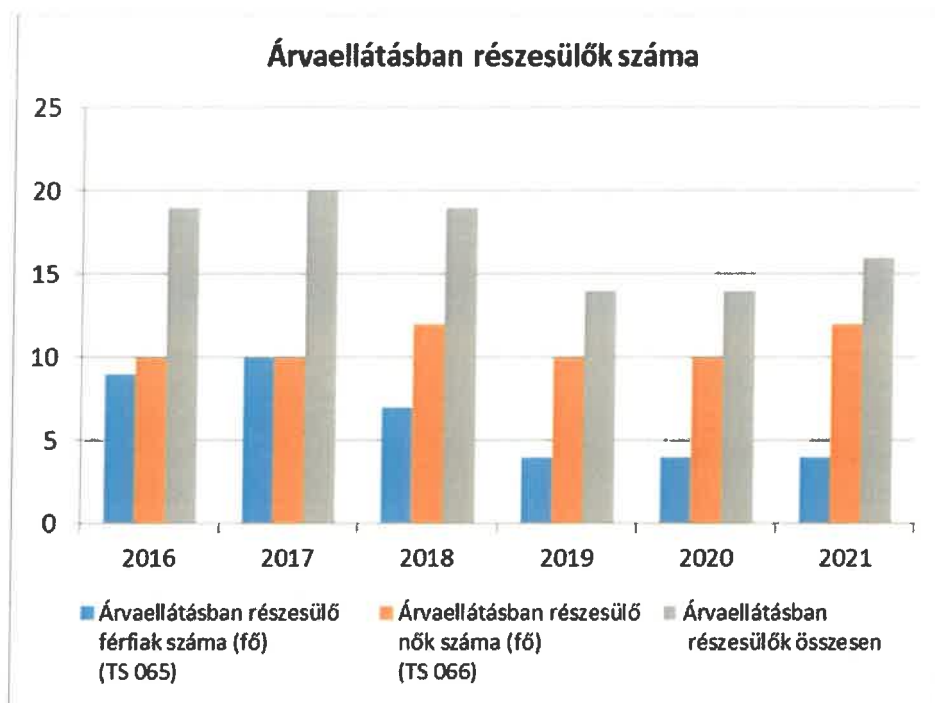
2016-os évben nem volt, majd a 2017-es évben megugrott 79 főre, utána stabil létszám volt megfigyelhető.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	9	10	19
2017	10	10	20
2018	7	12	19
2019	4	10	14
2020	4	10	14
2021	4	12	16

Árvaellátásban részesülők számában az elmúlt években nem volt kimagasló különbség, az megfigyelhető, hogy több a nők száma, mint a férfiaké.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

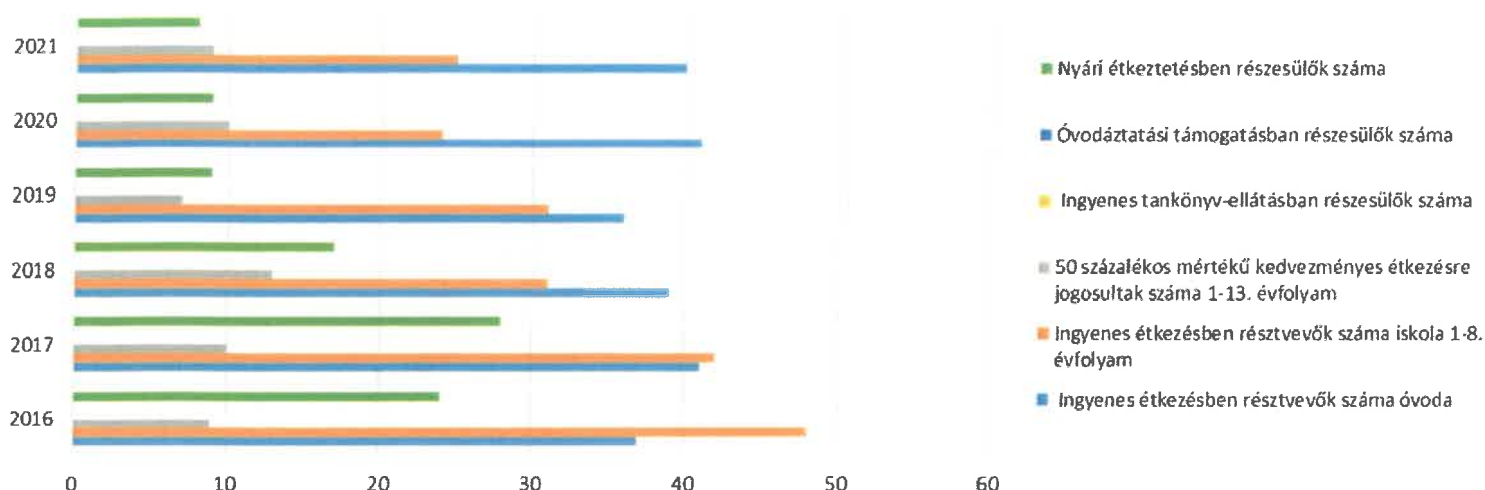
4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	37	48	9	0	0	24
2017	41	42	10	0	0	28
2018	39	31	13	0	0	17
2019	36	31	7	0	0	9
2020	41	24	10	0	0	9
2021	40	25	9	0	0	8

Ingyenes étkezők az óvodában elég hullámzóak voltak a vizsgált években.

Kimagasló volt 2017 és 2020-as évekbe.

Az iskolában nagyon csökkenő létszám mutatkozik, bár az 50%-os kedvezménnyel étkezők hullámzó értéket mutatnak. A legmagasabb 2018-ban volt. A nyári étkezés során 2021-es évben már csak 8 fő vette igénybe .

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásban részesülők száma

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;
- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nem jellemző, így az EMMI rendelet ezen fejezete Daruszentmiklós vonatkozásában irreleváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszerrel foglalkozó kisgyermekkel.

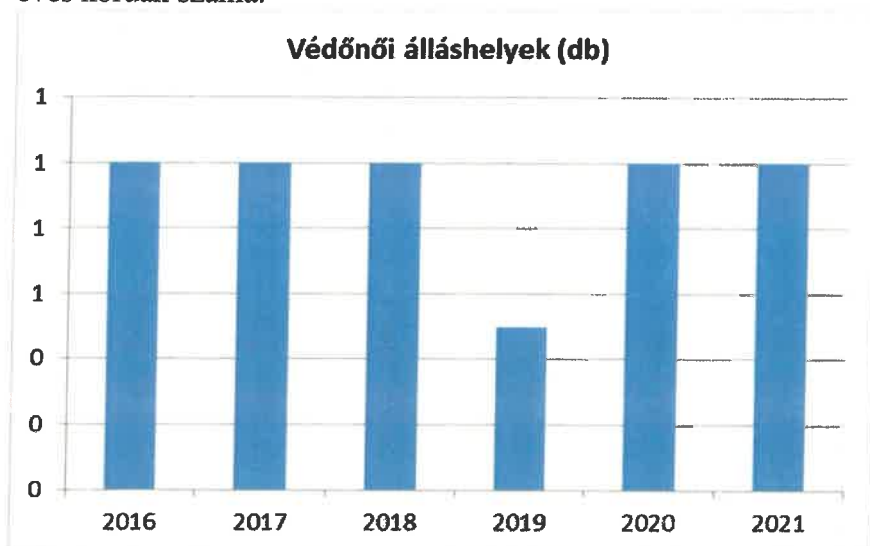
Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

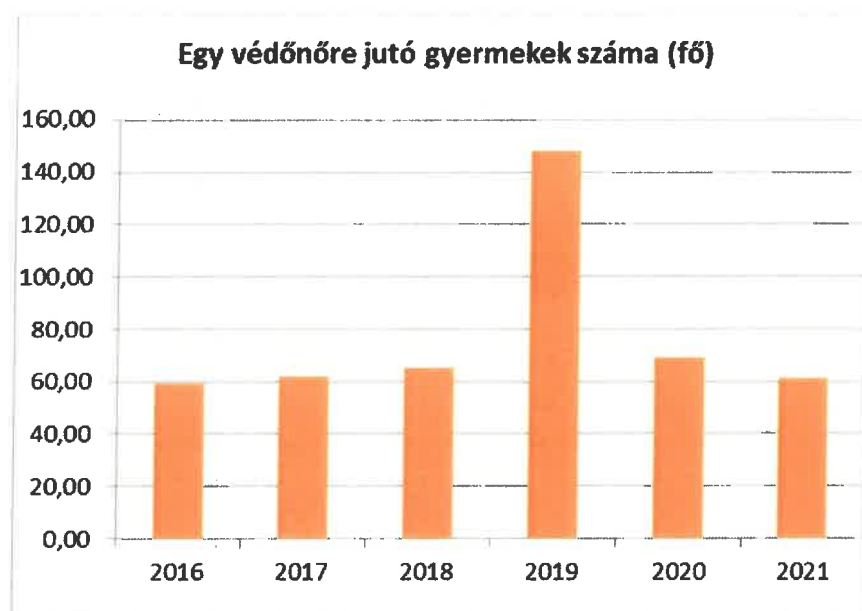
- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátás a településen megoldott. Nagykarcsony község Önkormányzatával együttműködve, egy védőnői körzet működik a két településen (Daruszentmiklóson és Nagykarcsonyon), 1 fő 8 órás, főállású közalkalmazottként foglalkoztatott védőnővel, akinek a munkáltatója Daruszentmiklós Polgármestere. Daruszentmiklós Község Önkormányzata a községben szolgálati lakást biztosít számára. A státusz betöltött.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	59	59,00
2017	1	62	62,00
2018	1	65	65,00
2019	1	74	148,00
2020	1	69	69,00
2021	1	61	61,00

A vizsgált időszakban nagy kiugrás egyik évben figyelhető meg, a 2019-es évben 74 fő volt a 0-3 éves korúak száma.

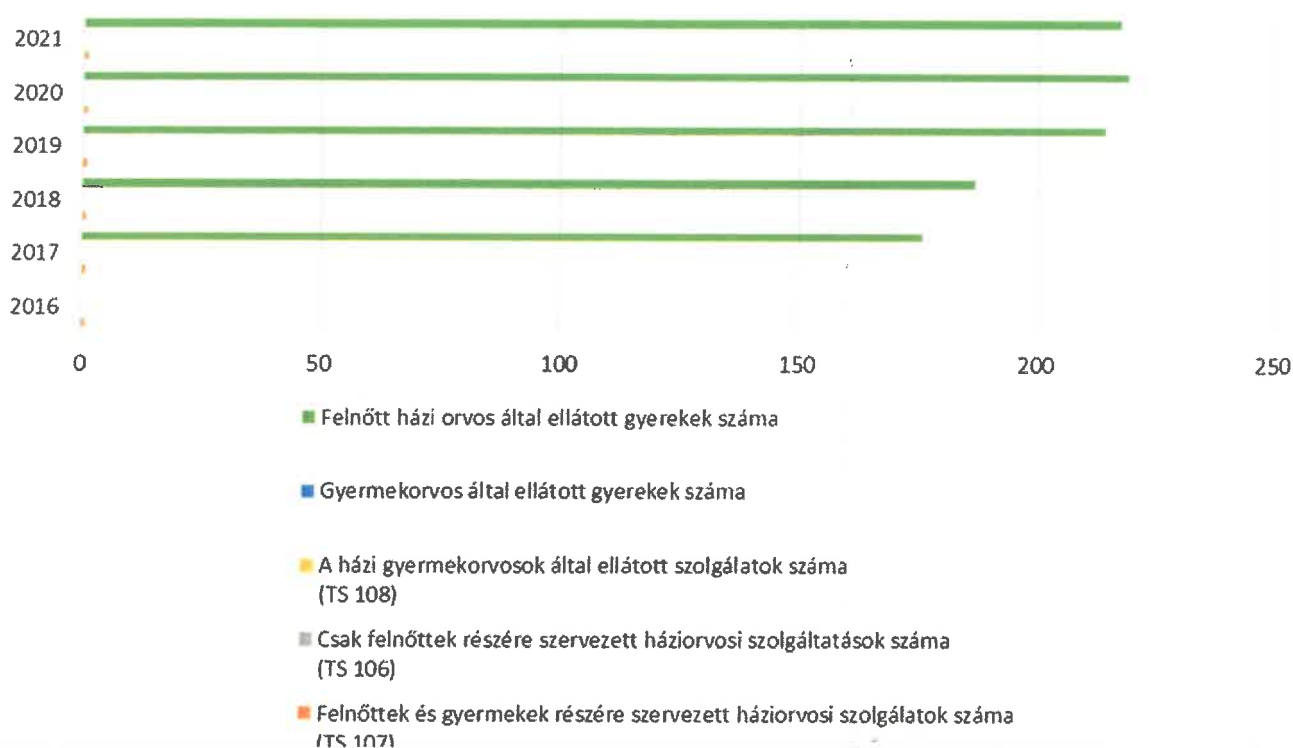

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)??????

A táblázatból jól látszik, hogy növekvő létszám figyelhető meg a gyermekeknél, kimagasló volt főleg 2020-2021-es években.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	n.a.
2017	1	0	0	0	176
2018	1	0	0	0	187
2019	1	0	0	0	214
2020	1	0	0	0	219
2021	1	0	0	0	217

Orvosi ellátások

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

• Az érintett korosztályból az egészségügyi-szociális-oktatási ellátási igényeket az Önkormányzat az óvoda intézményén belül biztosítja. A 2012/2013. tanévben beíratott gyermekek száma 34 fő, ebből beíratott hátrányos helyzetű gyermekek száma 9 fő, ebből hatévesnél idősebb gyermek 4 fő. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 15 fő, ebből hatévesnél idősebb gyermek 4 fő.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Daruszentmiklós Önkormányzata 2003. év óta működtet gyermekjóléti szolgálatot ellátási területén.

A működés feltételeit az önkormányzat 2012. évben is biztosította. A feladat ellátását, egy, önálló családgondozó végzi.

Az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi törvényben meghatározott, következő feladatokat látja el:

A szolgálatunk által működtetett gyermekjóléti alapellátás célja, hogy a Daruszentmiklós Község közigazgatási területén élő gyermekek és családjaik számra olyan ellátásokat biztosítsunk, amelyek megakadályozzák a veszélyeztetettség kialakulását, segítik annak megszüntetését, támogatják a családban nevelkedő gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, valamint a családból kiemelt gyermek visszahelyezésének érdekében a vérszerinti szülő életviteli problémáinak megoldásában nyújtok segítséget.

A fenti feladatokon túl biztosított a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely magába foglalja:

- A gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatást, a támogatásokhoz való hozzájutás segítését,
- a családtervezési, pszichológiai, nevelési egészségügyi, mentálhigiénés, és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást vagy az ehhez való hozzájutás megszervezését,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya segítését,
- a szabadidős programok szervezésében és lebonyolításában való részvételt,
- hivatalos ügyek intézésének segítését.

Szolgálatunk – összehangolva a gyermeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal- szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat is végez.

Tevékenységi körömbé tartozik a településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos nyomon követése, a veszélyeztetett, illetve védelembe vett gyermekek gondozásának-nevelésének segítése, figyelemmel kísérése.

A családgondozás tervezett módon, határidő megállapításával történik. A családgondozó, a gondozás megkezdésekor rögzíti a gyermek és a szülők személyi adatait, továbbá helyzetértékelést készít. A családgondozó, a gondozási folyamat végén, - a gyermek és a szülő közreműködésével,- értékeli a gondozás eredményességét.

A családgondozónak az alapellátás (önkéntes részvétel) során törekednie kell arra, hogy a gyermeket, illetve a szülőt együttműködésre motiválja, így a sikeres munka következtében elkerülhetővé válik, a hatóság beavatkozása (védelembe vétel, átmeneti nevelésbe vétel), ahol már nincs mérlegelési lehetőségük a klienseknek az együttműködésre vonatkozóan (kötelező).

A gyermekjóléti szolgálat személyi és tárgyi feltételei biztosítottak.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Mini bölcsődét üzemeltetünk a 2021-es évtől, ahol 7 főt tudunk befogadni. Viszont a 2021-es évben még csak 2 gyermek lett beíratva.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

2021	8	6
------	---	---

f) gyermekvédelem;

Az alapellátásba került gyermekek főként anyagi (megélhetési), lakhatási, gyermeknevelési, magatartási, tanulási, kapcsolati és beilleszkedési nehézségek, szülői elhanyagolás és életmód miatt kerültek, de történt: családon belüli konfliktus, a szülők vagy a család életvitele, illetve fogyatékosság, valamint szenvedélybetegség miatti alapellátásban történő gondozás.

A probléma típusok ritkán jelennek meg önállóan, rendszerint a komplex, sokproblémás esetek uralkodnak a szakmai munkát.

A gyermekjóléti szolgálat tapasztalatai alapján a gyermekek veszélyeztetettségének okai:

- Szociális depriváció: a család és a környezet gazdasági, kulturális meghatározottsága veszélyezteti a gyermek egészségét, testi és szellemi (értelmi) fejlődését, főleg a testi szükségletek és a tanulás, képzés korlátozott esélyei által.
- Érzelmi depriváció: a gyermek érzelmi szükségletei, kötődései biztonsága, állandóságérzete nem, vagy csak korlátozottan (kis mértékben) kielégített, mert a szülők, a család ezt nem képesek biztosítani.

Ha a szülők, vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével, megszüntetni nem tudja (vagy nem akarja), de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben mégis biztosítható- a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

A védelembe vétel olyan hatósági kényszerítő eszköz, amely segítséget nyújt abban, hogy a gyermek veszélyeztetettsége a családon belül megszüntethető legyen, ezzel akadályozva meg a gyermek családból történő kiemelését.

Az elmúlt években hasonló problémakörök „élveztek” prioritást, ezért a legsúlyosabb problémák kerültek kiemelésre:

Anyagi (lakhatás, megélhetés) nehézségek még súlyosabban vannak jelen a tavalyi évnél, bár ott is vezető probléma volt. Markánsan jelen van a magatartásproblémák és teljesítményzavarok (lásd még: beilleszkedési zavarok). Elmondható, hogy a gyermeknevelési problémák, hatványozottan összefüggenek a családi konfliktusokkal, amelyek megjelennek a szülők között – különösen válás, kapcsolattartási problémák, anyagi hanyatlás esetén – megjelennek különböző generációk között, valamint a szülő – gyermek kapcsolatban.

Gyakran előfordul, hogy egy –egy rossz beidegződés, magatartásforma, deformálódott szokás, kapcsolati minta generációkon keresztül öröklődik. A szülők tudattalanul átadják a gyerekeiknek saját, rossz, rögzült viselkedési mintáikat, megküzdési stratégiáikat, és ezzel aztán újratermelik a hasonló problémákat. (vannak olyan gyermekeink, akiknek már az édesanyja, illetve az édesapja gondozott volt szolgálatunknál!).

Szolgálatunk is egyre több adományt fogad be és közvetít ki, hogy az igényeket kielégíthesse, a hiányokat pótolhassa.

A munkanélküliség negatív következményei közvetlenül hatnak a gyermekek szocializációjára. Tartós munkanélküliség esetén a gyermekek azt a rossz példát látják, hogy nincs meghatározott napirendjük a szülőknek, amihez alkalmazkodni kellene, teljesen strukturálatlan egy-egy napjuk, így „joggal” engedhetik meg maguknak, hogy későn fektessenek le, így másnap az iskolai órákat, gyakran hiánnyal kezdik. Az igazolatlan iskolai hiánnyal számának növekedése ide is visszavezethető.

Jogszabályban rögzített tény, hogy Magyarországon a szülők kötelessége és felelőssége, hogy biztosítsa gyermeke számára a rendszeres iskolába járás és a tanórákra való felkészülés feltételeit.

Az elmúlt évben, két esetben került sor, igazolatlan iskolai hiánnyal miatti védelembevételre az iskoláztatási támogatás (családi pótlék) ideiglenes megvonására, eseti gondnok kijelölésére

A többi, szolgálatunkhoz került tanulót, sikerült alapellátásban történő gondozás keretein belül, a közoktatásban megtartani.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Daruszentmiklóson a nehéz helyzetben lévők részére, igyekszik az önkormányzat számos támogatást, segítséget megszerezni és nyújtani, annak érdekében, hogy a nehézségeket könnyebben átvészeljék és megoldják a családok, a gyermekek minél kevésbé sérüljenek.

Sajnos egyre több családban van jelen (tartósan) a munkanélküliség, mely a jelenlegi gazdasági – társadalmi helyzetben a legégetőbb problémák egyike.

Ha az embernek nincs munkahelye, munkája akkor az egész élete, életkilátásai, életlehetőségei megváltoznak. Az érintetteknek új megélhetési források, formák után kell nézniük. Sokan az önkormányzat által nyújtott segélyekből élnek, amit „feketén” vállalt munkavégzésből származó jövedelemmel próbálnak kiegészíteni. Az a jobbik eset, amikor olyan támogató családi, baráti közösség veszi körül a bajba került személyt, akik lelki támogatást nyújtanak, segítenek a lehetőleg gyors elhelyezkedésben, tehát mindenképpen megtartó erőt képviselnek. (A legutóbbi statisztikák szerint, ma Magyarországon egy frissen állástalan, vagy pályakezdő számára legalább, hat hónapot vesz igénybe az álláskeresés és elhelyezkedés.)

A munkahely hiánya magával hozza a szülő pszichés feszültségét, türelmetlenségét, amely agresszióban is megnyilvánulhat a család, illetve a gyermek felé.

Ez az állapot, az ellenkező esetben is kialakulhat: amikor a szülő túlzottan leterhelt a vállalt munka és kötelezettségek miatt és otthonra már nem jut sem, ideje sem ereje, hogy a családtagjai felé türelemmel, szeretettel és figyelemmel forduljon. Így alakulnak aztán ki a gyermeknevelési és a családon belüli viszonyokat (szülők egymás között, szülő – gyermek kapcsolatok) jellemző anomáliák.

Az otthoni konfliktusok, nevelési problémák, jó táptalaja a gyermek iskolai problémáinak: beilleszkedési, magatartási, viselkedési, és tanulászavarok megjelenésének.

A fent említett problémátípusok, a mindennapi életben átszövik egymást, egymásból alakulnak ki. Jól látható, hogyan függenek össze a személyes problémák a társadalmi változásokkal.

A Gyermekjóléti szolgálatnak különösen nehéz, azokban a családokban eredményt elérni, ahol a szülő nem partner, a gyermekkel kapcsolatos problémák kezelésében. Sokszor azért, mert maga is hátrányokkal küzdő, vagy éppen deviáns-viselkedést mutató személy. Ezért aztán nem is nyújthat megfelelő, követendő mintát a gyermeknek (pl.: bűnöző, „naplopó” életmódot folytat).

Továbbá, nap, mint nap tapasztaljuk, hogy a szülő túlságosan leterhelt, a szülői felelősség, illetve kompetencia, pedig nem tisztázott, vagy súlyosan félreértett. A szülő gyakran a családgondozótól, iskolától, óvodától, védőnőtől várja, hogy a felmerülő problémákat megoldja helyette.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Településen az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok valamennyi együttműködő partnert megmozgatják. Az önkormányzat, az oktatási intézmények, a civil szervezetek összefogva, együttműködve szervezik ezen programokat. Rendszeresen eredményes pályázatok adják a rendezvények kereteit, de öntevékenyen is készülnek táborok, rendezvények a szabadidő hasznos eltöltésére.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés a településen a közétkeztetés keretében valósul meg. 2013. január 31-ig az önkormányzat saját főzőkonyhát üzemeltetett, 2013. február 1-től az erőteljes alulfinanszírozás miatt vállalkozónak üzemeltetésbe adta a feladatot, főzőkonyha helyett melegítőkonyha működtetésével. Az ellátás módja és díja nem változott, ugyanúgy helyben történő étkeztetéssel, ugyanazon a térítési díjon biztosított az ellátás. A gyermekek közétkeztetése hétfőtől péntekig, iskola és óvoda nyitvatartási időben biztosított, a jogszabályoknak megfelelően

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ez Daruszentmiklóson nem jelenik meg, ilyen jellegű probléma nem merült fel, így az EMMI rendelet ezen címe irreleváns a településen.

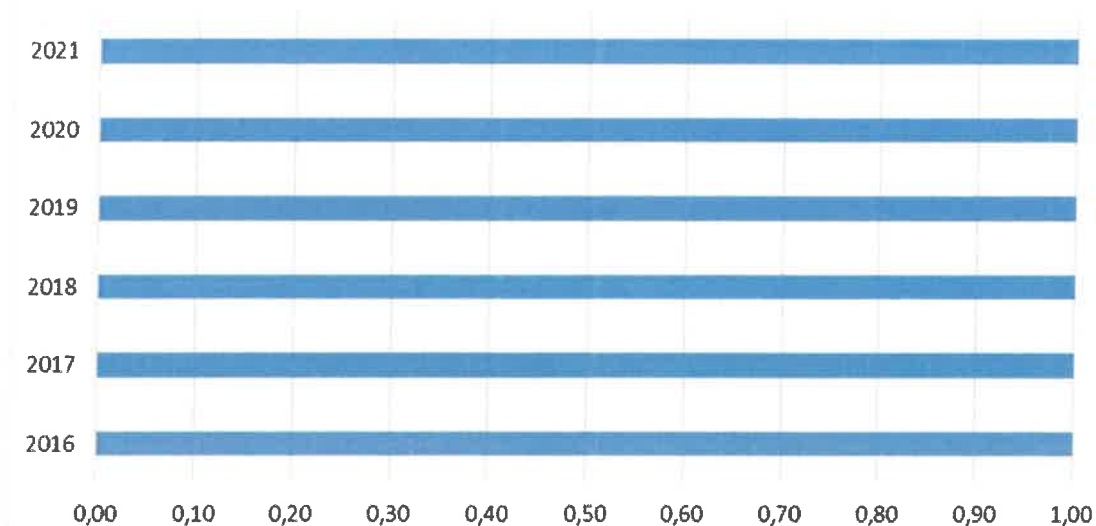
- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	38	12	31,58
2017	43	13	30,23
2018	47	9	19,15
2019	48	5	10,42
2020	55	11	20,00
2021	55	5	9,09

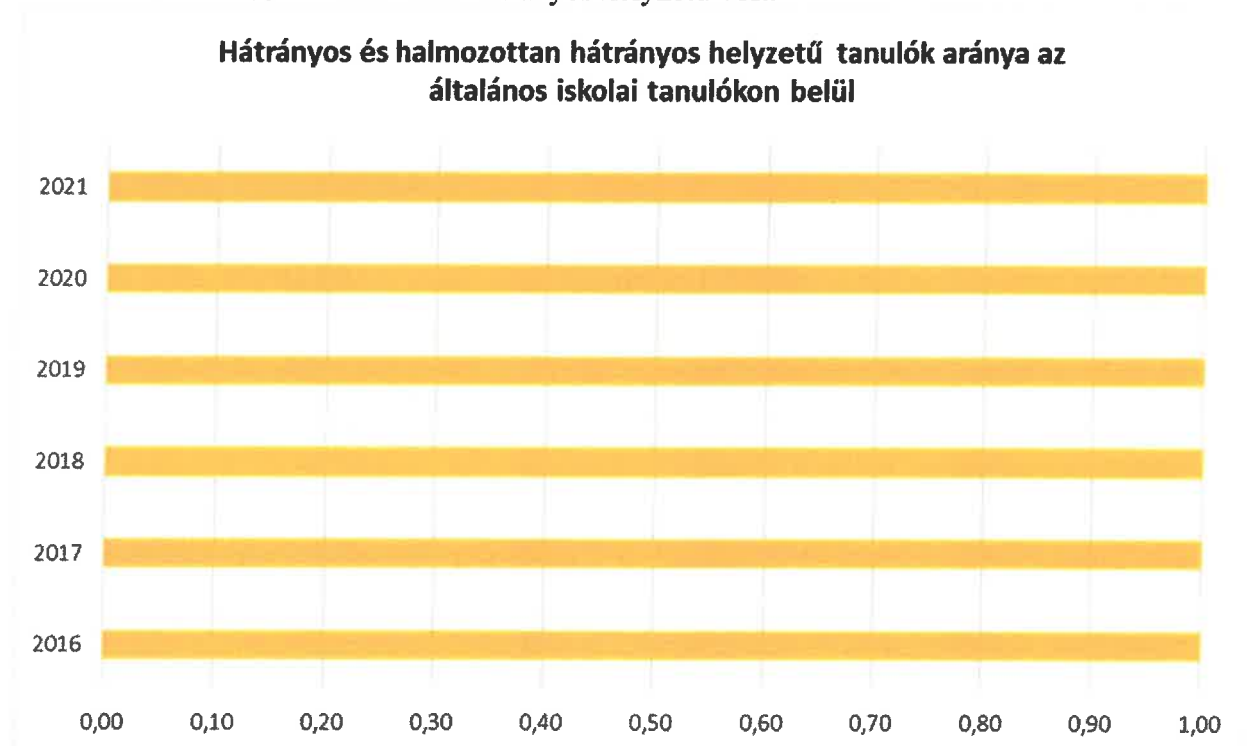
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül

Az óvodában jól kivehető, hogy a 2016-2017-es évben volt kimagasló a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermek, majd a 2018-as évtől csökkent és megugrott a 2020-as évben, majd csökkent 5 főre.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	112	31	27,68
2017	92	37	40,22
2018	88	24	27,27
2019	82	19	23,17
2020	85	21	24,71
2021	75	22	29,33

A táblázatból azt látjuk, hogy 2016-as évtől csökkenő létszám mutatkozik, viszont a hátrányos helyzetű diákok ezzel szemben nem igazán változtak. Egy év emelkedik ki, mert 2017-es évben 40%-a a diákoknak hátrányos helyzetű volt.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	11	0	0	0
2017	0	0	9	0	0	0
2018	0	0	6	0	0	0
2019	0	0	4	0	0	0
2020	0	0	6	0	0	0
2021	0	0	7	0	0	0

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	58	4
2017	64	5
2018	37	0
2019	40	0
2020	36	1
2021	30	1

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG

Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	55	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	10 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

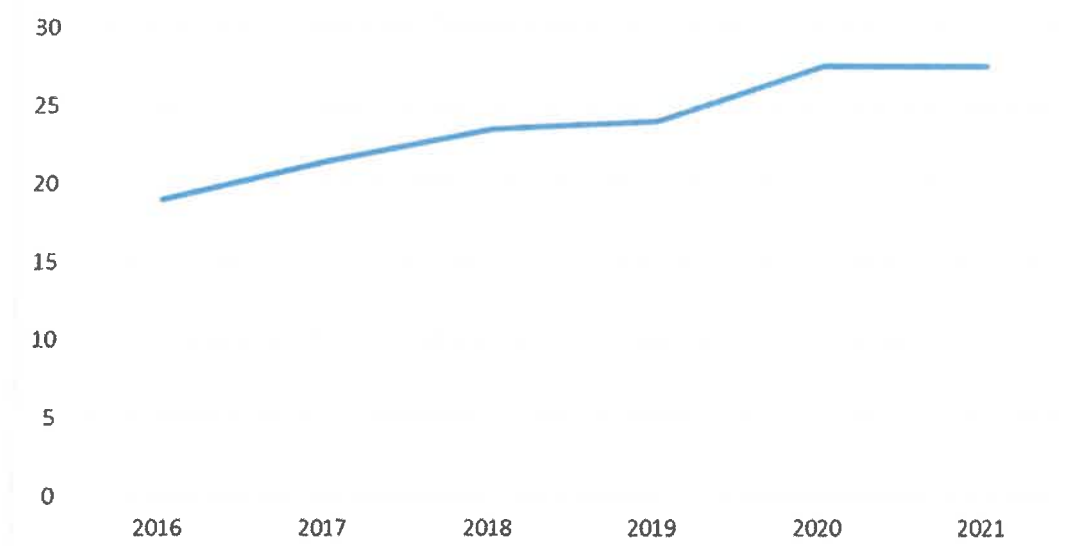
3-6 éves korú gyermekek száma az évek alatt folyamatosan nőtt, így az óvodai férőhelyek számát is növelni kellett, így 2021-es évre elérte az 55 fős férőhelyet. 2 csoportot tudunk biztosítani a gyerekeknek.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085) db	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090) db	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088) db	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087) fő	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086) db	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az Integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091) fő	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089) fő
2016	33	2	48	1	38	0	0	19
2017	38	2	48	1	43	0	0	22
2018	39	2	48	1	47	0	0	24
2019	41	2	50	1	48	0	0	24
2020	46	2	50	1	55	0	0	28
2021	58	2	50	1	55	0	0	28

Óvodai férőhelyek

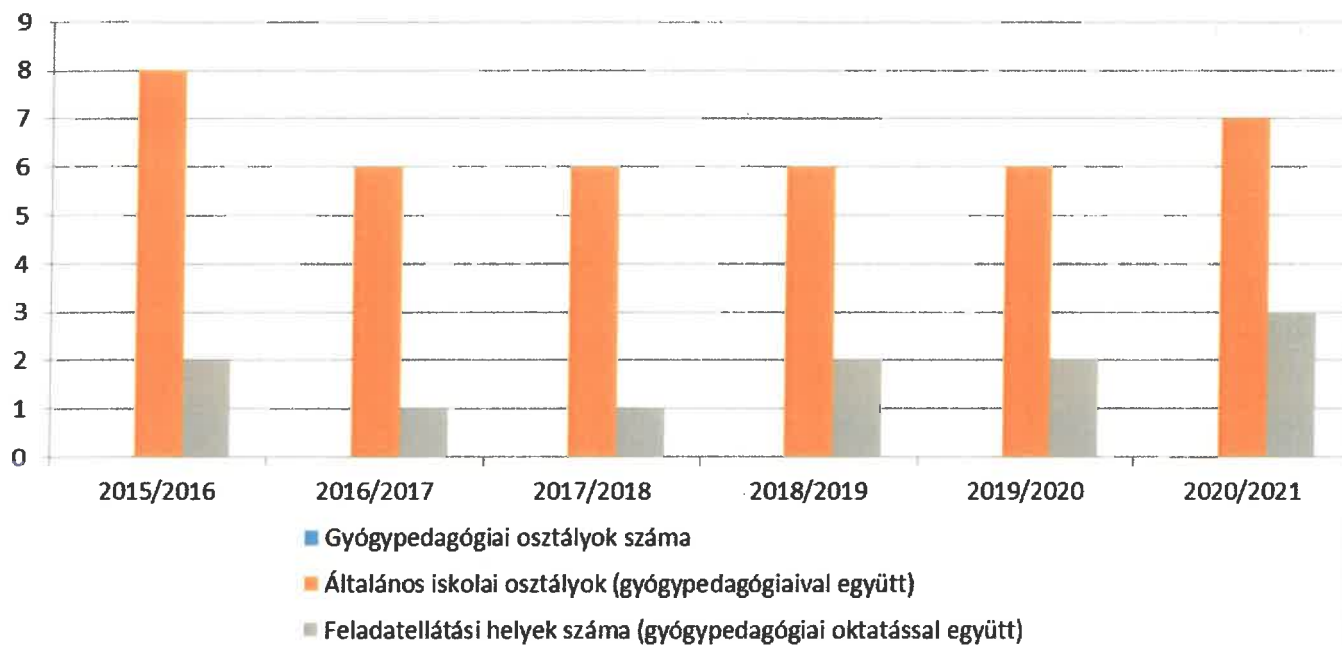
**Egy óvodai gyermekcsoportra
jutó gyermekek száma (TS 089)**

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	2	14,00	11,61
2017	0	6	1	15,33	19,57
2018	0	6	1	14,67	6,82
2019	0	6	2	13,67	0,00
2020	0	6	2	14,17	4,71
2021	0	7	3	10,71	5,33

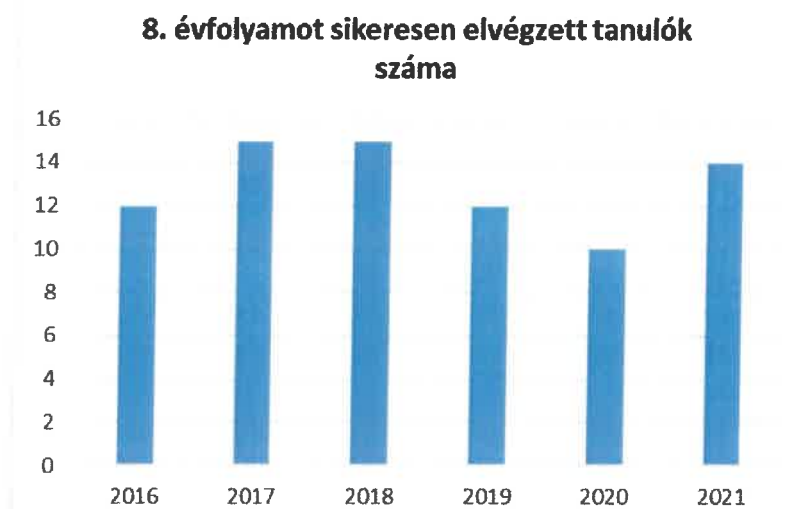
Általános iskolák adatai - gyógypedagógia

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	12
2017	15
2018	15
2019	12
2020	10
2021	14

8. évfolyamot eredményesen befejezők száma nem kiugró, stabil létszám figyelhető meg minden évben.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nagyon magas az óvodába járó gyermekek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása az intézményben
sok a 20%-ot meghaladó hiányzások száma a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknél	fejlesztő pedagógus alkalmazása
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedése	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése. Családok bevonásával, családi mintával.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a ezen szempontok és problémák tekintetében.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 50.31 %-a nő (649 fő);
- a női lakosok több mint fele, 59 %-a 18-64 éves tehát aktív korú (381 fő);
- a nyilvántartott/regisztrált munkanélküli nők aránya 1,5 – 2.0 x magasabb a férfiakéhoz viszonyítva,
- a nyilvántartott pályakezdő álláskereső tekintetében a nők aránya 1,5 – 2.0 x magasabb a férfiakéhoz viszonyítva,
- a 65 éven felüli nők száma és aránya duplája a férfiakénak, 140 fő a nő, 69 fő a férfi.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

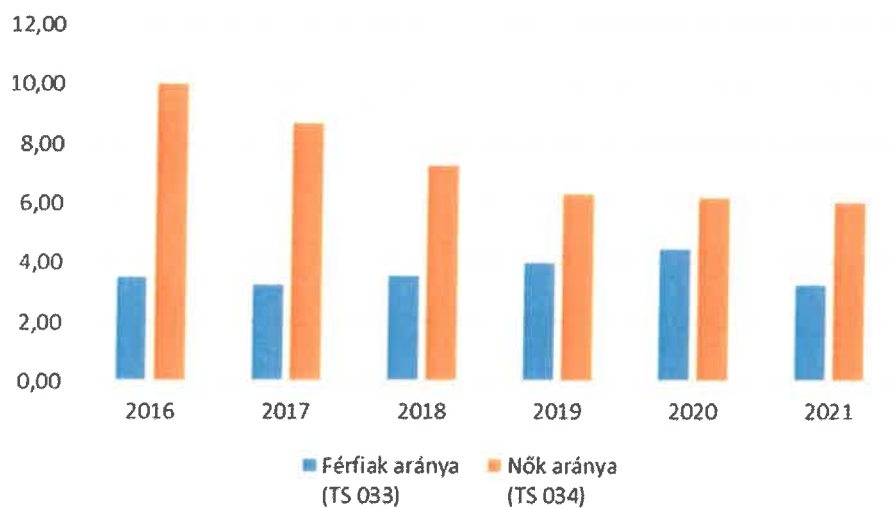
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A vizsgált időszakban jól látszik, hogy a nők aránya jóval nagyobb, mint a férfiaké. 2016-ban volt a legnagyobb munkanélküliség, utána csökkenő tendencia mutatkozik.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	3,5	10,03	6,77%
2017	3,27	8,71	5,99%
2018	3,56	7,27	5,42%
2019	3,98	6,33	5,16%
2020	4,46	6,17	5,32%
2021	3,24	6,01	4,63%

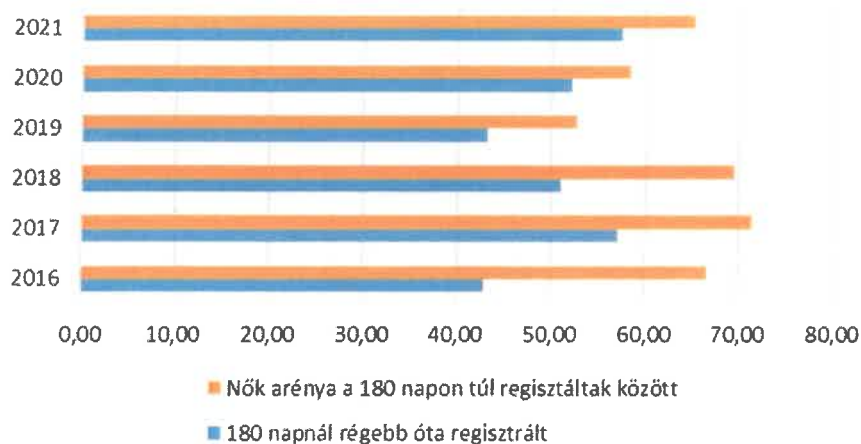
Munkanélküliség nemek szerint

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	42,86	66,67
2017	57,14	71,43
2018	51,11	69,57
2019	43,18	52,63
2020	52,17	58,33
2021	57,5	65,22

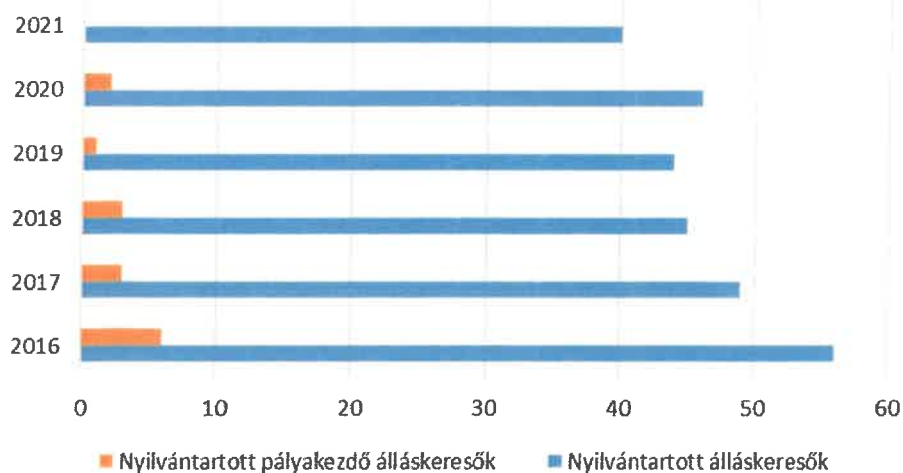
180 napnál hosszab ideje álláskereső

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	56	6
2017	49	3
2018	45	3
2019	44	1
2020	46	2
2021	40	0

Álláskereső

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek.

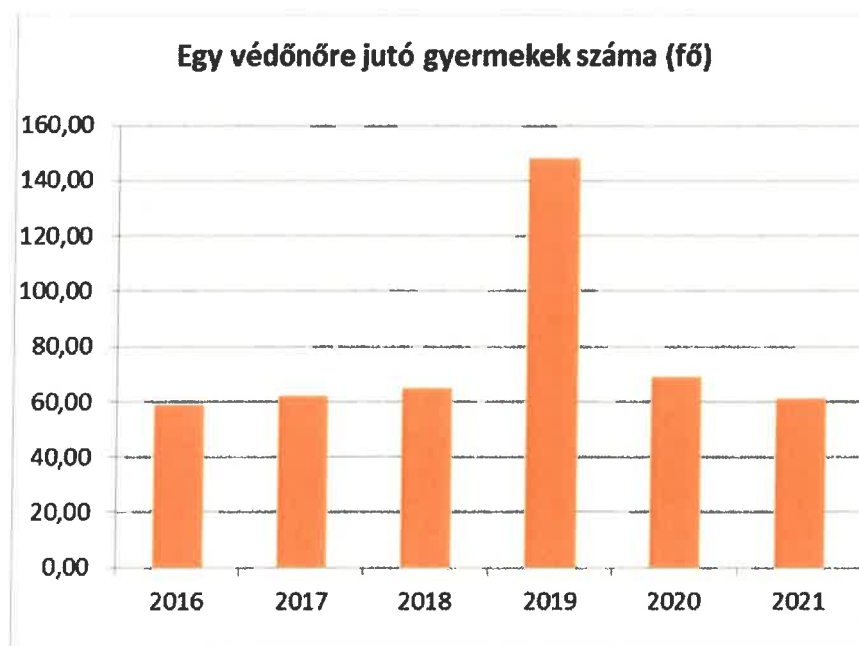
c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei vizsgálata nagyon nehéz a településen, mert erre vonatkozó konkrét adat és információnk nincs, összefüggés tekintetében. Az alacsony iskolai végzettség mindenképpen országos adattartalomban is megerősíti azt, hogy nehezebb az elhelyezkedés, mint a magasán kvalifikált, vagy több szakmával bíró emberek esetében. A nők helyzete itt még súlyosbodik azáltal, hogy családjuk, gyermekeik vannak, vagy várható a családalapítás.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Erre vonatkozóan helyben adatunk, információnk nincs, de országosan általánosságban elmondható, hogy azonos korú, végzettségű és képességű férfi és nő közül jellemzően a férfiak magasabb jövedelmet kapnak. Konkrét kimutatással a településről nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	59	59
2017	1	62	62
2018	1	65	65
2019	0,5	74	148
2020	1	69	69
2021	1	61	61

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordít a védőnő. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

A védőnő szoros együttműködésben dolgozik a családsegítő szolgálattal. A védőnői szolgálat nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama gyakorlati és lelki segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel, az orvossal is, így a településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A településen egy védőnő dolgozik, osztott munkakörben Daruszentmiklós és Nagykarcsony között.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belül erőszak a nemzetközi és az országos statisztikák alapján jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Az is tény, hogy a leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások. A település vonzáskörzetében lévő nagyvárosból, Dunaújvárosból lehet segítséget kérni ebben a témában, amennyiben szükségessé válik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 33 % nő található, az Összeférhetetlenséget és Vagyonynyilatkozatot Vizsgáló Pénzügyi Bizottság elnöke nő. Önkormányzat dolgozóinak közel 90 %-a nő.

Megállapítható, hogy a településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket érintő társadalmi problémák megfelelnek az e témában országosan felmerülő problémáknak, azaz a foglalkoztatásuk, elhelyezkedésük, alacsony iskolai képzettségük, és a családjára szerepük miatti negatív diszkriminációban van részük. Az önkormányzat, mint foglalkoztató igyekszik női munkaerőt alkalmazni, a szakapparátus 15 főből (polgármestert is beleértve) 14 női alkalmazott van. A közfoglalkoztatás terén a feladatoktól függően (fizikai teherbírási képesség korlátja miatt) igyekszik nőket alkalmazni, ezzel is biztosítani a családok megélhetését.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek	helyi nyelvi és szakmai képzések beindítása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet. A munkanélküliséggel összefüggő helyzet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű fejlesztése, játszóterek kialakítása – rekreáció támogatása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Az összes nyugdíjas száma a településen a vizsgált időszakban állandó, 400 főhöz közelít. Ezt megerősíti a népesség-kimutatás 65 év felettiek statisztikája, stabilan 210 fő körüli az érték 2008-2012. között. A jövedelmi helyzetük kiegyensúlyozott, nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, melynek inflációs szinten tartásáról a Kormány gondoskodik, így életvitelük kiszámítható, megélhetésük biztosított.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

Az állandó népesség számában meghatározó jelentőségű az idősök aránya, a 65 éven felüliek száma. 2016-ban a 65 éven felüli száma 220 fő volt. A gyermekek aránya is nagyon stabil az évek alatt.

A 65 év felettiek száma a lakosság stabil rétege. Nem figyelhető meg nagy eltérés egyik évben se.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

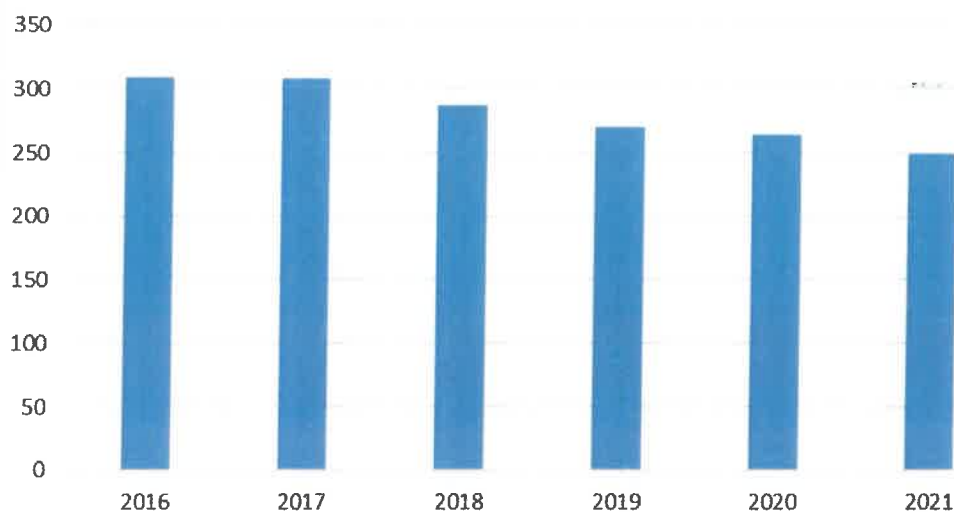
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	220	206	106,80%
2017	215	206	104,37%
2018	210	211	99,53%
2019	197	222	88,74%
2020	203	226	89,82%
2021	192	217	88,48%

Nyugdíjban részesülők száma csökkenő mértéket mutat. A nők aránya magasabb, mint a férfiaké, ez elég jól látszik már a 2016-as évtől kezdődően.

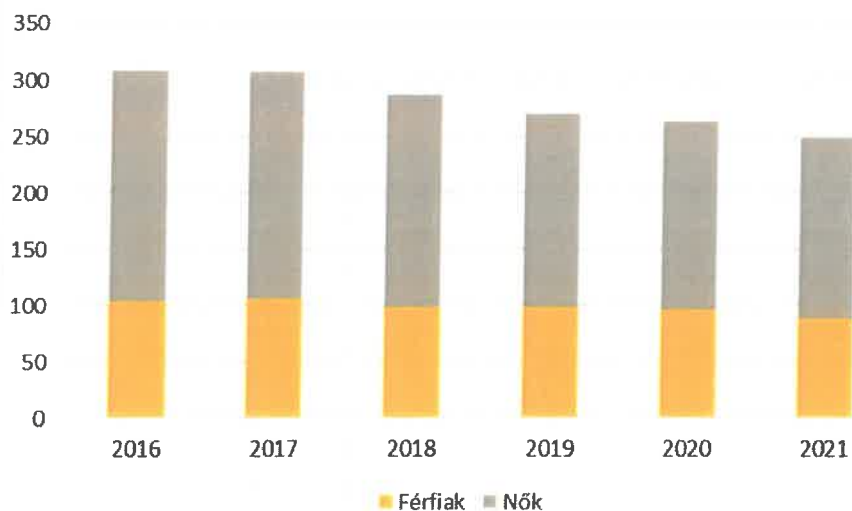
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	104	205	309
2017	106	202	308
2018	98	189	287
2019	98	172	270
2020	96	168	264
2021	88	161	249

Nyugdíjasok száma

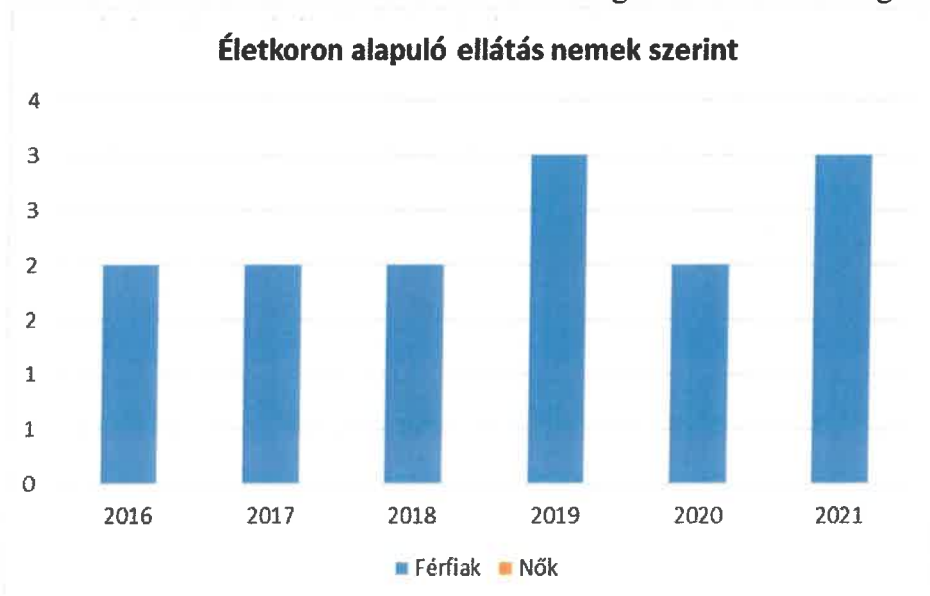
Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

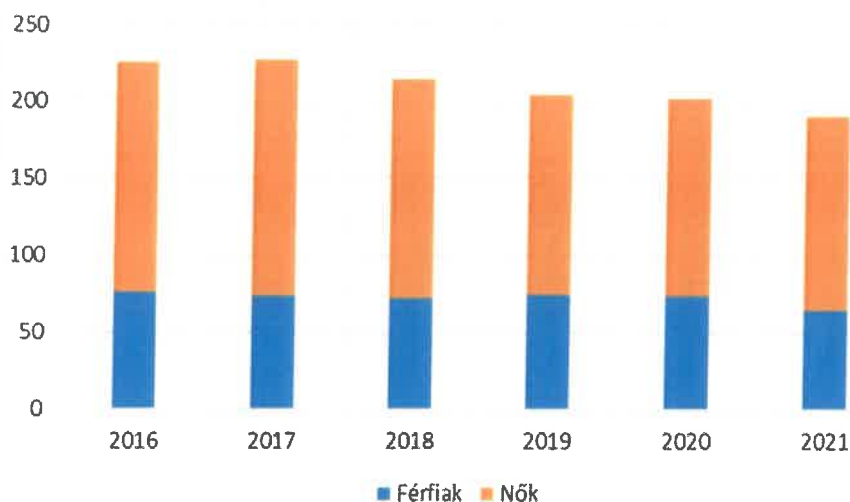
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	2	0	76	149	0	16	0
2017	2	0	74	153	0	12	0
2018	2	0	72	142	1	9	0
2019	3	0	75	129	0	7	0
2020	2	0	74	128	0	6	0
2021	3	0	65	125	0	5	0

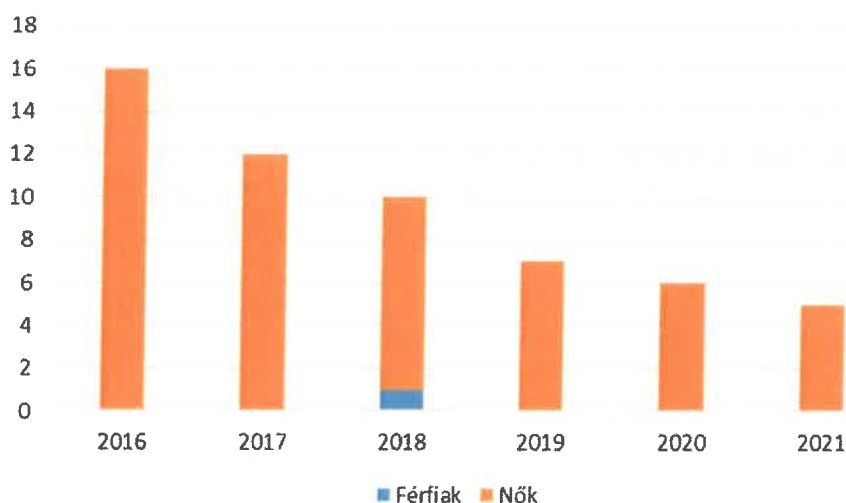
Az jól látszik a vizsgált időszakban, hogy a nők magasabb számban vannak, mint a férfiak. A legtöbb öregségi nyugdíjasok, viszont előfordulnak özvegyi nyugdíjasok is. Csökkenő mérték mutatkozik a 2016-os évtől egészen a 2021-es évig.

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

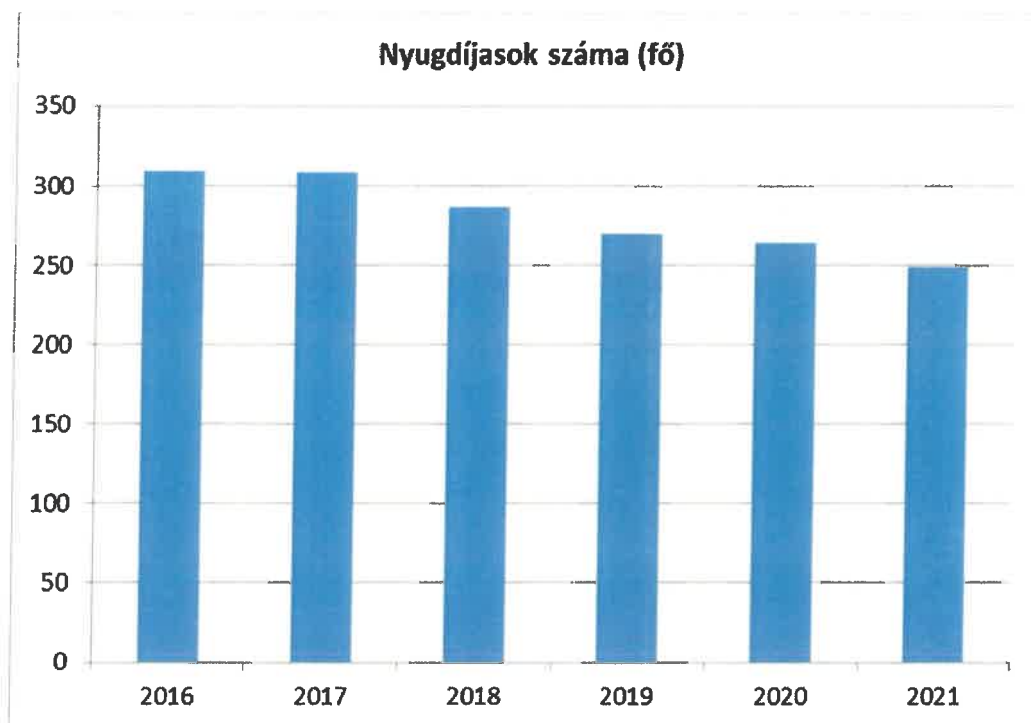

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	104	205	309
2017	106	202	308
2018	98	189	287
2019	98	172	270
2020	96	168	264
2021	88	161	249

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik.

Az idősek munkaerő-piaci szerepvállalása nem mérvadó a településen. Jellemzően öregségi nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek. Az összes öregségi nyugdíjban részesülők száma stabilan állandó 2016-2021. között alakult. A nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők tekintetében magasabb arányt képviselnek a nők, 60-40 arányban.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	56	49	45	44	46	40
41-45 év (TS 042)	Fő	5	8	8	8	9	2
	%	8,93%	16,33%	17,78%	18,18%	19,57%	5,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	7	4	5	2	4	6
	%	12,50%	8,16%	11,11%	4,55%	8,70%	15,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	4	6	8	3	2
	%	3,57%	8,16%	13,33%	18,18%	6,52%	5,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	6	6	5	8	8
	%	12,50%	12,24%	13,33%	11,36%	17,39%	20,00%
61 éves, vagy a feletti (TS 046)	Fő	8	5	5	5	6	10
	%	14,29%	10,20%	11,11%	11,36%	13,04%	25,00%

b) tevékeny idős korban, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen az idősek foglalkoztatása nem jellemző, tekintettel arra, hogy a vidéki élet elégséges munkát ad számukra, tekintettel a korukból adódó nehézségekre (pl. egészségügyi problémák, lelassult életmód, stb.). Az idősek jellemzően nem igénylik a munkaviszony jellegű foglalkoztatást, ugyanakkor az öntevékeny szerepvállalásuk él a faluban. Valamennyi civil szervezet és önszerveződő közösség aktív tagjai, az önkormányzatnak minden rendezvényén és programján segítőként jelennek meg a még tenni tudó és akaró idősek. Daruszentmiklóson nagy tisztelet övezi ezen korosztályt, minden évben külön rendezvényként köszönti őket az önkormányzat az Idősek Világnapján, továbbá a kerek és 5-re végződő éveik születésnapján egyéni felkösztetésben részesülnek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérésre rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtetni lehet annak létezésére. Az ismert a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A településen a regisztrált munkanélküliek száma 2008 – 2012. között jelentősen megemelkedett, jellemzően a 2009. évben. Ezt követően már csak kis mértékben növekedett a számuk. Ebből az 55 éven feletti regisztrált munkanélküliek száma meredek görbületet mutat, 2008-ról 2010-re 30 %-kal növekedett, 44 főről 61 főre, majd 2012-re visszarendeződött az arány a 2008-as szintre 44 főre. A regisztrált munkanélküliek száma mellett fontos információ a tartós munkanélküliek száma, mely a 180 napon túli munkanélkülieket foglalja magában. Ez a vizsgált időszakban megduplázódott, folyamatos emelkedéssel, 46 főről 2012-re 85 főre emelkedett a számuk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

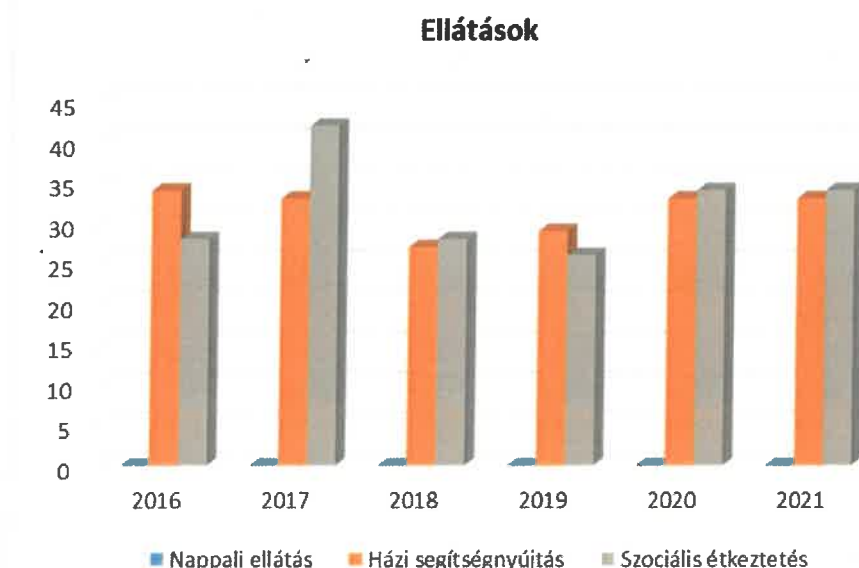
Az idősek az egészségügyi szolgáltatásokhoz a településen a többi korosztályhoz hasonlóan az alapellátást tekintetében férhet hozzá. Egyéb egészségügyi ellátás igénybevétele érdekében a közeli nagyváros, Dunaújváros egészségügyi rendszerét kell igénybe vennie, ami nehézséget jelenthet az idősek számára a beutazás, várakozás ideje miatt.

Szociális ellátások terén az önkormányzat megfelelően a jogszabályi követelményeknek szociális étkeztetést és házi segítségnyújtást biztosít a rászorulóknak – nem csak kizárólag az idős lakosságnak. Időskorúak nappali ellátása nem működik a településen, jogszabályi követelményként nem jelenik meg, továbbá ilyen konkrét igény nem merült fel az érintett korosztály részéről.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	220	0	34	28
2017	215	0	33	42
2018	210	0	27	28
2019	197	0	29	26
2020	203	0	33	34
2021	192	0	33	34

65 év felettiak egy része igénybe veszi a házi segítségnyújtást és a szociális étkeztetést. Stabíl létszám mutatkozik.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés az önkormányzat részéről a településszintű rendezvények megtartásával biztosított, többek között a nemzeti ünnepeinkhez kötődő kulturális rendezvények, az idősök világnapja kapcsán megrendezésre kerülő köszöntő ünnepi rendezvény, a falukarácsony ünnepe, a falunap rendezvénye.

A településen működik több aktív civil közösség, melyek közül egy bejegyzett hivatalos szervezet, a FALULÁNC Közérdekű Érdekképviselői Szövetség, és két önszerveződő közösség: az immár több mint 40 éves múltra visszatekintő Kertbarát kör, és a Darumadár népdalkör. Ezen utóbbi két szervezet jellemzően az idősök korosztályát képviseli, a FALULÁNC Szövetség összetett korosztályú szervezet, de tagjaiban jellemzően jelen vannak a 65 éven felüliek is. Kulturális és közművelődési szerveződésekük valamennyi szervezetnél működik, jellemzően saját tagjaik számára, de a FALULÁNC Szövetségnek több rendezvénye is van, melyen aktívan részt vesz az időskorú lakosság is. Ilyen például a hagyományosan több éve megrendezésre kerülő

Szent Iván éji rendezvény, és karácsony időszakában a négy alkalommal megrendezésre kerülő Adventi gyertyagyújtás ünnepi programja.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártassága minimális. Nyitottságuknak megfelelően jellemzően a családon belül gyermektől, unokától tanulnak némi informatikát, szervezeten nincs a településen erre program.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Ezen programok jellemzően az érzelmi életükhöz és az egészségükhöz köthetőek. Tisztelettel és szeretettel köszönti őket a település az Idősek Világnapján, és Karácsony környékén a Szeretet Ünnepe, melyet a Falukarácsonya ünnepség keretében az egész falu közösen ül meg. Egészségügy terén különböző szűrővizsgálatokat biztosít az önkormányzat számukra, melyek sora tovább bővíthető.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférése csak alapellátás terén megoldott a településen.	Mobil szűrővizsgálatok, helyben történő laborvizsgálatok bevezetése igény szerint.
Az idősek, különösen az egyedül élők kiszolgáltatottabbak a bűnözésnek.	Prevenció: felvilágosítás. Figyelemfelhívás helyi újságon keresztül.
Informatikai járatlanság.	Igény esetén számítástechnikai alapképzés biztosítása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek

a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

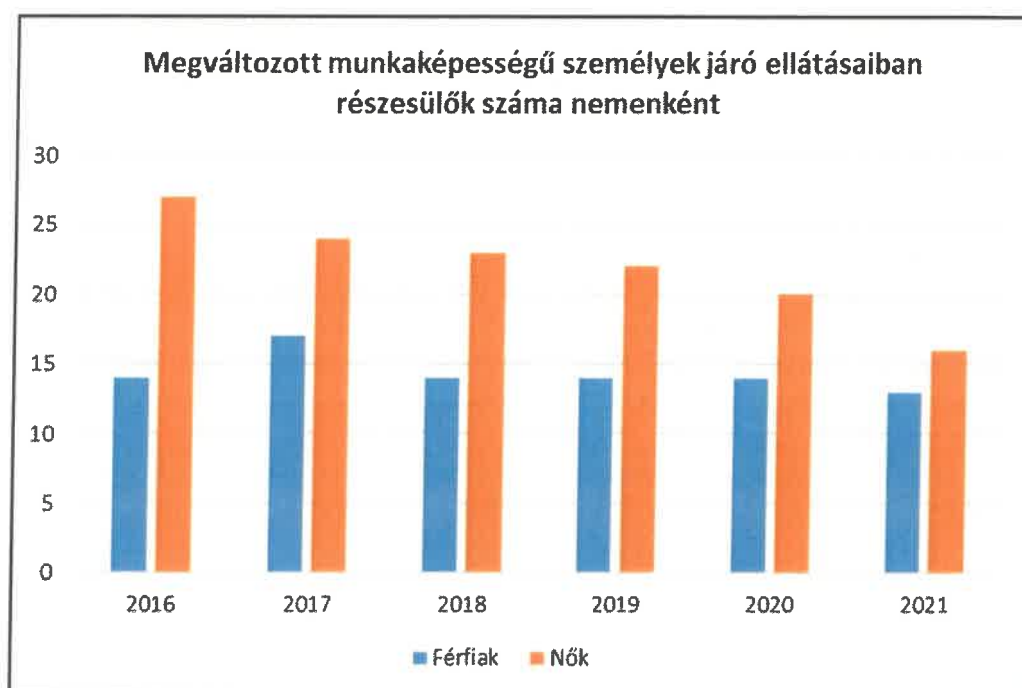
A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

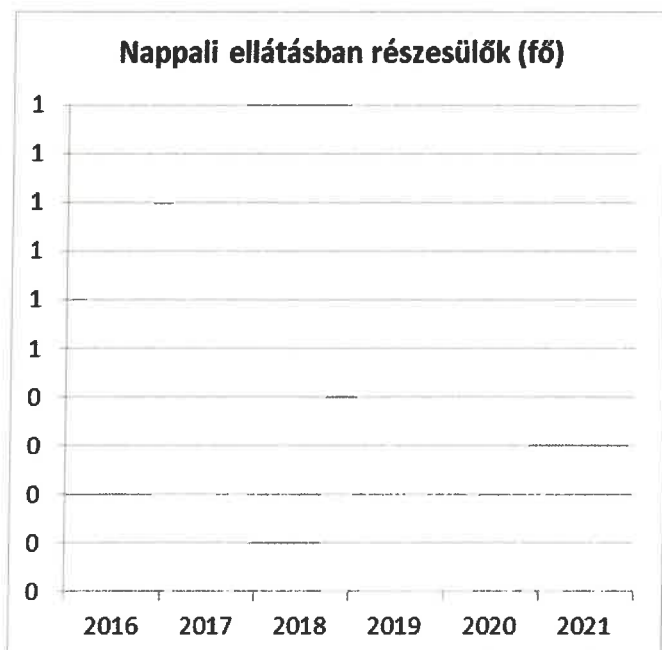
A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	14	27	41
2017	17	24	41
2018	14	23	37
2019	14	22	36
2020	14	20	34
2021	13	16	29

Megváltozott munkaképességű személyek száma is csökken az évek alatt. 2016-2017-es évben volt a legmagasabb.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

a) fogyatékossggal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható.

A közfoglalkoztatásban Daruszentmiklóson nem vesznek részt fogyatékkal élők.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Mivel a foglalkoztatásban nem vesznek részt a gyakorlatban, hátrányos megkülönböztetésről nem beszélhetünk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek a községben pénzübeli ellátást és természetbeni ellátást ilyen címen nem igényeltek. Az önkormányzat nem tartja nyilván, hogy a pénzübeli illetve természetbeni ellátásban részesülök fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Egyes ellátási formáknál orvosi igazolás becsatolása a kötelező, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis, vagy a fogyatékoság. Egyes ellátási formáknál a Magyar Államkincstár a folyósító szerv, ezért kizárólag személyes információval bírható a településen élő fogyatékos személyek köre, és életkörülményei.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények csak részben akadálymentesek. Az önkormányzat figyelembe veszi, hogy a közösségi rendezvények az akadálymentesen megközelíthető helyiségekben, vagy szabadtéren legyenek megtartva.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az egészségügyi intézmény akadálymentesített, kulturális és sportprogramok szinterei részben akadálymentesítettek, egyéb téren fejlesztési lehetőségek vannak még a településen.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen nem áll foglalkoztatás alatt fogyatékkal élő személy. A helyi foglalkoztatók munkahelyei akadálymentesnek mondhatóak (önkormányzati intézmények, üzletek, stb.).

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A buszmegállók, járdák, parkok akadálymentesek.

- f) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen nincsenek, ez idáig igény sem merült fel ezekre.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékosággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékosággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, igény esetén lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
A fogyatékkal élők visszahúzódottsága, nehezen követhetőek a problémáik.	Házi-gondozói szolgálat kiterjesztése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen a szennyvízelvezetés nem megoldott	szennyvízelvezetés megoldása
A településen élők számára nem biztosítottak a szűrővizsgálatok helyben	szűrővizsgálatok helyi elvégzésének évenkénti megszervezése
Járdaszakasz több helyen hiányos egyenletlen, felújításra szorul	pályázati forrás felkutatása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok működését.

Jelentős civil szervezetek a kerületben:

Daruszentmiklósi Polgárórség, FALULÁNC Közérdekű Érdekvédelmi Szövetség, Kisszentmiklós-Daruhegy Gyermekvédelmi Alapítvány, Magyar Hagyományörző és Lovas Egyesület.

Az Önkormányzat a civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja. Partneri viszonyt alakított ki velük.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen nemzetiségi önkormányzat nincs, egyházi szerepvállalás nincs. Az önkormányzat és civil szektor partnersége kiemelkedő. Négy cégbíróság által bejegyzett civil szervezet létezik, ebből három aktív kapcsolatban van az önkormányzattal. Kölcsönösen segítik egymás működését, rendezvényeit. Az önkormányzat támogatja anyagilag is a működésüket, pályázat útján, segíti plusz forráshoz juttatni őket, hivatalának bevonásával közreműködik pályázatok benyújtásához.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat partneri kapcsolatban áll a Dunaújvárosi kistérség valamennyi önkormányzatával. Mivel több feladatot közösen old meg társulási formában (így a Közös Önkormányzati Hivatal működtetését, védőnői társulást, átmeneti gyermekotthont TKT-n belül), így kiemelt partnerének tekinti Nagykarcsony Község Önkormányzatát.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nincs nemzetiségi önkormányzat, így az EMMI rendelet ezen címe irreleváns Daruszentmiklós vonatkozásában.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásban az önkormányzat, szervei és a civil szervezetek vállalnak részt, így az EMMI rendelet ezen pontja irreleváns.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	alacsony iskolázottság keves szűrővizsgálat	helyben alapszintű képzések beindítása igény szerint kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése
Gyermekek	nagyon magas az óvodába járó gyermekek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma sok a 20 %-ot meghaladó hiányzások száma a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknél A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása az óvodai intézményben. fejlesztő pedagógus alkalmazása Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése.
Idősek	Az idősek egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférése csak alapellátás terén megoldott a településen. Az idősek, különösen az egyedül élők kiszolgáltatottabbak a bűnözésnek. Informatikai járatlanság.	Mobil szűrővizsgálatok, helyben történő laborvizsgálatok bevezetése igény szerint. Prevenció: felvilágosítás. Figyelemfelhívás helyi újságon keresztül. Igény esetén számítástechnikai alapképzés biztosítása.
Nők	A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek. A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	helyi nyelvi és szakmai képzések beindítása. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű fejlesztése, játszóterek kialakítása.
Fogyatékkal élők	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os. Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, igény esetén lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

	A fogyatékkal élők visszahúzódottsága, nehezen követhetőek a problémáik.	Házi-gondozói szolgálat kiterjesztése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A településen a szennyvízelvezetés nem megoldott	szennyvízelvezetés megoldása szűrővizsgálatok helyi elvégzésének évenkénti megszervezése pályázati forrás felkutatása
	A településen élők számára nem biztosítottak a szűrővizsgálatok helyben	
	Járdaszakasz több helyen hiányos egyenletlen, felújításra szorul	

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete javuljon, a munkanélküliség csökkenjen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekeknél a veszélyeztetettség tényezők kialakulásának megelőzését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök ellátására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében az esélyegyenlőséget, az egyenlő bánásmód elvét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők foglalkoztatásának elősegítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Helyben alapszintű képzések beindítása igény szerint
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen mélyszegénységben élők jellemzően alacsony iskolázottsággal bírnak. Anyagi helyzetük nem teszi lehetővé, hogy beiratkozzanak a közeli városokban képzésekre. Sem a tanfolyam díját, sem a szükséges eszközbeszerzést, sem az utazás költségeit nem tudják finanszírozni.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: helyben biztosítani képzéseket. Ezzel javíthatóak az elhelyezkedés esélyei.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	R: lehetőség felmérése tanfolyam megszervezésére esetleges pályázat bevonásával. K: lakosság megsondázása, jelentkezők adminisztrálása. A tanfolyam előkészítése, esetleges pályázat benyújtása. H: Képzés megtartása, sikerességének biztosítása.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérések, jelentkezési lapok elkészítése, kitöltés koordinálása, helyszín biztosítása, tanfolyam lebonyolítójával koordináló tevékenység.
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, polgármester, Önkormányzati hivatal, oktatásszervezők, oktatók.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: lehetőség felmérése tanfolyam megszervezésére 90 nap, K: lakosság megsondázása, jelentkezők adminisztrálása 30 nap, H: képzés ideje: 1 év
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	- Tanfolyamot elvégzettek száma, - munkát vállalók száma, - lemorzsolódási mutatók, - következő tanfolyam igényfelmérése Fenntarthatóság érdekében az érdekltség növelése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati forrás, tanfolyamszervező, oktatók, tanterem, eszközök
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	- motiváció hiánya a célcsoport részéről - pályázati lehetőség hiánya - tanfolyamszervezők érdektelensége - lemorzsolódás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutat.	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	A mélyszegénységben élők anyagi helyzete és mentális életvitele nem motiválja őket az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétellel. Az idősebb korosztály nehezen tudja megoldani a beutazást a vizsgálatok elvégzésére, a tömegközlekedés hiányossága miatt. A fogyatékkal élők életvitelük miatt nem, vagy csak aránytalanul nehezen tudják megoldani a szolgáltatások megközelítését.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: érintett lakosság egészségügyi állapota ne romoljon, egészségügyi prevenció
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	R: kapcsolat felvétele háziorvossal, védőnővel, kihelyezhető szűrővizsgálatok felmérése. K: lakossági tájékoztatás, szórólapok készítése, helyszín biztosítása H: szűrővizsgálatok elvégzése, egészségügyi állapot javulása/stagnálása, betegségek megelőzése.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	kapcsolatfelvétel háziorvossal, egészségügyi intézménnyel, szórólapok, plakát szerkesztése, helyszín biztosítása.
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, háziorvos, védőnő, polgármester, családsegítő szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: - kapcsolatfelvétel háziorvossal: 60 nap, - lakossági tájékoztatók kézbesítése: 15 nap, K: helyszín biztosítása: szűrővizsgálatok előtt 5 nap, H: szűrővizsgálat lebonyolítása: 1 év.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	programban részt vevők száma, elvégzett vizsgálatok száma, újabb típusú szűrővizsgálatok igény megjelenésének száma. Fenntarthatóság érdekében érdekelttség növelése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	helyiség, egészségügyi személyzet, adminisztráció, szórólapok alapanyagai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	háziorvos és egészségügyi intézmény elzárkózása, érdektelenség a célcsoport részéről,
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	fejlesztő pedagógus alkalmazása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő családok közül többnek kisgyermekai a mentálisan és szociálisan hátrányos helyzetük miatt gyakran erőteljes hátrányban vannak korosztályuk normál családban élő társaikhoz, koruk elvárásaihoz képest. Az oktatási intézménybe kerülve ez a hátrány tovább fokozódik, tanulási nehézségekkel párosulva.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az oktatási intézmény keretein belül fejlesztő pedagógus alkalmazásával az érintett gyermekek felzárkóztatása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	R: fejlesztésre szoruló gyermekek adminisztrálása K: Pénzügyi forrás biztosítása, fejlesztő pedagógus pályáztatása H: fejlesztő pedagógus foglalkoztatása a közoktatási intézményekben.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	R: családok megkeresése a védőnő, gyermekjóléti szolgálat bevonásával, a gyermekek dokumentálása, K: állami támogatás igénylése, a szükséges pályázat lebonyolítása, a szakember kiválasztása H: Fejlesztő pedagógus alkalmazása az oktatási intézményekben
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, polgármester, Óvodavezető, Intézményvezető, védőnő
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	családok megkeresése a védőnő, gyermekjóléti szolgálat bevonásával, a gyermekek dokumentálása: 40 nap; állami támogatás igénylése, a szükséges pályázat lebonyolítása, a szakember kiválasztása 60 nap; Fejlesztő pedagógus alkalmazása az oktatási intézményekben 3-5 év, hosszú távú tervek megvalósítás és fenntartása.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Részt vevő gyermekek száma, a programból kikerülő (=felzárkózott) gyermekek száma, a foglalkoztatás költségvetési mutatója, iskolás gyermekek tanulmányi eredménye. Fenntarthatóság az anyagi forrás biztosítása alapján történik.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi forrás, szakember, helyiségek, eszközök
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: forráshiány, szakemberhiány, szakszükségek hiánya, szükséges helyiségek. Lehetőség szerint pályázat benyújtása, motiváció, KLIK és önkormányzati forrásból eszközbeszerzés
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemut.	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása az óvodai intézményben.
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő családok közül a mélyszegénységben élők kisgyermekai a mentálisan és szociálisan hátrányos helyzetük miatt gyakran erőteljes hátrányban vannak korosztályuk normál családban élő társaikhoz, koruk elvárásaihoz képest. A településen nincs bölcsőde, ezért ez intézményi szinten nem megoldott probléma.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása által a felzárkóztatás, és a későbbiekben megjelenő problémák (pl. tanulási nehézségek) prevenciója.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	R: az érintett célterület gyermekeinek számbavétele. K: Ezen gyermekek felmérése, szükséges szakintézmény bevonása, szakember felkérése H: korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	védőnővel kapcsolatfelvétel szükséges szakintézmény felkeresése, bevonása megfelelő szakember felkérése a gyermekek felmérésére felmérés elkészítése pénzügyi forrás felkutatása helyiség biztosítása korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások megtartása
G	Az intézkedés felelőse	célcsoport, polgármester, védőnő, gyermekjóléti szolgálat, óvodavezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: - védőnővel kapcsolatfelvétel - szükséges szakintézmény felkeresése, bevonása 30 nap, K: - megfelelő szakember felkérése a gyermekek felmérésére - felmérés elkészítése - pénzügyi forrás felkutatása 90 nap H: - korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások megtartása 1 év
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	megállapodás feladatellátásra, bevont gyermekek száma, pénzügyi forrás összege, iskola-érettségi vizsgálat eredményeként iskolába mehetők száma, F: szakmai munka dokumentálása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati lehetőségek, támogatók, szakember, helyiség, szakmai eszközök
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	elzárkózó családok, pénzügyi forrás hiánya, szakemberhiány, elzárkózó szakintézmény; motiváció a családok felé, magántámogatók bevonása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése.
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen nem megoldott a gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének szervezése, hasznos eltöltése. A családok nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a közeli városokban biztosított ez irányú szolgáltatást megfizethessék, útiköltség, programok, stb. A tömegközlekedés hiányossága is nehezíti az elérhetőséget.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: szabadidő hasznos eltöltése, sport-és kulturális tevékenységek helyben történjenek. Hagyományörzés és összetartozás érzésének erősítése. R: Iskola, óvoda megkeresése a szabadidős programok tartalmára vonatkozóan, a feltételek egyeztetésére. Gyermekek (családok) felkeresése igényfelmérés céljából.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	K: az információk alapján programok előkészítése, helyiségek biztosítása, szakemberek felkérése, eszközök beszerzése, támogatók felkérése, közzététel. H: Szabadidős program megtartása helyben, pénzügyi források biztosítása.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	R: egyeztetés oktatási intézményekkel, igényfelmérés, Képviselő-testület elé terjesztés helyiség, program és költségek támogatása érdekében, K: programokhoz szakemberek felkérése, eszközök beszerzése, esetleges pályázat benyújtása, támogatók felkeresése, H: helyszín biztosítása, szakemberek rendelkezésre állása, <u>pénzügyi erőforrás biztosítása</u>
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, Polgármester, Szederinda Óvoda vezetője, Benedek Elek Tagiskola Intézményvezetője, Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, Önkormányzati Hivatal, FALULÁNC Szövetség,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: felmérés, egyeztetés 2 hónap K: előkészítés, szervezés 3 hónap, H: foglalkozások beindítása, tábor megtartása 3 hónap.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Részt vevő gyermekek száma, foglalkozások száma, rendszeressége, K: fellépési lehetőség nyilvánosság előtt, H: hagyományörzés, sportteljesítmények javulása. Fenntarthatóság: 3-5 év.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	forráshiány, érdektelenség a gyermekek részéről, motiválatlanság a szakemberek részéről, eszközök beszerzése, helyiségek biztosítása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutat.	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Prevenció: felvilágosítás. Figyelemfelhívás helyi újságon keresztül.
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő idős és egyedülálló emberek kiszolgáltatottak a bűnözés terén. Könnyebben bejuthatnak házukba a bűnelkövetők, könnyebben becsaphatóak.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősök sérelmére elkövetett bűncselekmények száma csökkenjen, az idősök biztonságérzete növekedjen.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	R: figyelemfelhívó tájékoztatás helyi újságban, K: lakossági fórum megszervezése, H: közbiztonság növekedése, a bűncselekmények számának csökkenése.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	R: lakossági tájékoztatók elkészítése, értesíthető rendvédelmi szervek (Rendőrség, Polgárőrség) telefonszámainak ismertetése a helyi újságon keresztül, K: rendőrség, polgárőrség megkeresése, anyagi források bevonásának lehetősége felkutatása a Polgárőrség számára, fórum helyszínének biztosítása, fórumról lakossági tájékoztatás (helyszín, időpont, témája, stb.) H: Rendőrségi beszámoló megkérése a település közbiztonságának helyzetéről, a változásokról.
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, Polgármester, Rendőrkapitányság, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Önkormányzati hivatal, házi gondozók
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: lakossági tájékoztatók elkészítése, értesíthető rendvédelmi szervek (Rendőrség, Polgárőrség) telefonszámainak ismertetése a helyi újságon keresztül 30 nap, K: rendőrség, polgárőrség megkeresése, anyagi források bevonásának lehetősége felkutatása a Polgárőrség számára, fórum helyszínének biztosítása, fórumról lakossági tájékoztatás (helyszín, időpont, témája, stb.) 90 nap, H: Rendőrségi beszámoló megkérése a település közbiztonságának helyzetéről, a változásokról 1 év.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: újságban cikk készítése K: fórumon részt vevők száma, polgárőrség és rendőrség felé történt bejelentések száma, H: elkövetett bűncselekmények száma Fenntarthatóság hosszú távon, a Polgárőrség, a Lakosság és Rendőrkapitányság együttműködésével
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	helyi újság lapja, elérhető telefon a polgárőrség birtokában, mobil rendőri állomány (körzeti megbízott elérhetősége).
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	K: érdektelenség a lakosság részéről, a célcsoport nehéz mobilitása (idősök), rendőrség motiválatlansága. Idősök ösztönzése a jelzésre.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Igény esetén számítástechnikai alapképzés biztosítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősebb korosztály autodidakta módon nem tud lépést tartani az informatika fejlődésével, nem ismerik a számítástechnika művelésének alapját.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: helyben számítástechnikai képzés biztosításával növelni a célcsoport informatikai jártasságát, elektronikus ügyintézésének lehetőségét. R: igényfelmérés a célcsoport körében
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	K: Oktatásszervező felkutatása, pályázat lehetőség feltárása, megállapodás. H: Képzés lefolytatása.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	R: kérdőívek kiküldése a 60 éven felülieknek. A beérkezett kérdőívek tartalmának értékelése. K: pályázati kiírások szerinti pályázat benyújtása. Oktatásszervező felkérése. Anyagi erőforrás megteremtése. H: tanfolyam előkészítése, helyiség, technikai feltételek biztosítása, képzés koordinációja.
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, Polgármester, Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal, oktatásszervezők
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: kérdőívek kiküldése a 60 éven felülieknek. A beérkezett kérdőívek tartalmának értékelése. 30 nap K: pályázati kiírások szerinti pályázat benyújtása. Oktatásszervező felkérése. Anyagi erőforrás megteremtése. 4 hónap H: tanfolyam megtartása 6 hónap.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: kérdőívet visszaküldők száma, K: pályázat száma, forrás bevonása. H: Tanfolyamon részt vevők száma, lemorzsolódók száma, Önkormányzati hivatal felé érkező elektronikus levelek száma. Fenntarthatóság: érdeklődés esetén újabb tanfolyamok indíthatók.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	anyagi erőforrás, számítógépek, megfelelő helyiség, oktató szakember, technikai háttér (internet, megfelelő elektromos áramerősség, stb.)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	célcsoport érdektelensége, anyagi forrás nélkülözése, pályázat hiánya, technikai eszközök hiánya, megfelelő helyiség.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, igény esetén lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élők életvitelét alapvetően meghatározó akadálymentesítés nem teljes körű a településen.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: a célcsoport életminőségének javítása, a közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségének biztosítása. R: közintézmények, közösségi terek felmérése. Pályázatfigyelés lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program tekintetében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	K: pályázat benyújtása akadálymentesítésre. Célcsoport megkeresése igényfelmérésre. H: teljes legyen a településen az akadálymentesítés.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	R: - felmérés elvégzése, - pályázatfigyelés K: érintettek megkeresése levél formájában igényfelmérésről, lehetőség szerinti pályázat előkészítése benyújtásra, pályázat benyújtása, külső támogatói forrás bevonása, Képviselő-testület előterjesztés H. építési vállalkozó kiválasztása, építési munkálatok elvégzése.
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, Polgármester, Családsegítő Szolgálat, Házi gondozók, Önkormányzati hivatal,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: közintézmények, közösségi terek felmérése. Pályázatfigyelés lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program tekintetében. 60 nap K: pályázat benyújtása akadálymentesítésre. Célcsoport megkeresése igényfelmérésre. 6 hónap. H. építési vállalkozó kiválasztása, építési munkálatok elvégzése 1 év.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: elvégzendő munkálatok helyszínei. K. benyújtható pályázatok száma, benyújtott igények száma, H. részt vevők száma akadálymentesített helyszíneken igénybevételnél (ügyintézés, program, stb) Fenntarthatóság: határozatlan idejű
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	anyagi erőforrás, munkaerő, nyomtatványok
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázat hiánya, saját pénzügyi forrás hiánya, érdektelenség a célcsoportnál
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemut.	nem releváns

--	--	--

A	Intézkedés címe:	Zöldterületek, közparkok tervszerű fejlesztése, játszóterek kialakítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen nincs köztéri játszótér, kezdeti stádiumban van az önkormányzat részéről az aktív pihenésre alkalmas kulturált közpark kialakítása, ahol a nők gyermekeikkel, családjukkal az aktív pihenés keretében feltölthetnék, és a szabadidejüket hasznosan eltölthetnék. Jelenleg nincs lehetőség helyben közös sport- és szabadidős játékok eltöltésére.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: a nők közérzetének javítása, közösségépítés, hasznos szabadidő eltöltés. R: lakosság tájékoztatása a közpark fejlesztési elképzeléseiről, a bekapcsolódási lehetőségekről.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	K: pályázat benyújtásával a Falupark fejlesztése, vizesblokk kialakítása, játszótér építése. H: Kulturális rendezvények, programok megtartása, közösségformálás.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	R: lakossági tájékoztató a helyi újságon keresztül a Faluparkról, K: pályázat benyújtása, kivitelezése a játszótérnek és a Falupark vizesblokkjának. Célterület tájékoztatása helyi újságon keresztül. H: játszótér és Falupark használatba vétele, vetélkedők szervezése, programok megrendezése.
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, Polgármester, Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal, FALULÁNC Szövetség,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: - lakossági tájékoztató a helyi újságon keresztül a Faluparkról 45 nap, K: pályázat benyújtása 90 nap, kivitelezése a játszótérnek és a Falupark vizesblokkjának 3 hónap. H: játszótér és Falupark használatba vétele, vetélkedők szervezése, programok megrendezése, 1 év.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	elnyert pályázatok száma, fejlesztés összege, programban, rendezvényen részt vevők száma, támogatók száma. A park hosszútávon szolgálja a rekreációt.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	anyagi erőforrás, alapanyag a főzéshez, díjak a programokhoz, közreműködők, lebonyolítók.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázat hiánya, pályázat elutasítása, támogatók hiánya, érdektelenség a rendezvények tekintetében. Részvétel ösztönzése díjakkal, közösségi élménnyel, közös sütés-főzés a nők körében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutat.	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Helyi nyelvi és szakmai képzések beindítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők elhelyezkedésének egyik oka a piacképes iskolai képzettségek hiánya. Anyagi lehetőségeik, a tömegközlekedés nehézsége, és a családi kötelezettségek nem teszik lehetővé, hogy a közeli városokba járjanak iskolarendszerű vagy azon kívüli képzésekre.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: helyben biztosítani nyelvi és szakmai képzéseket, növelni a munkavállalás esélyeit a nők körében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	R: felmérés a nők körében az igényeket. K: tanfolyamszervezők felkutatása, pályázati forrás felkutatása, források bevonása. H: képzések megtartása.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	R: kérdőívek kiküldése, helyi újságban tájékoztatás készítése. K: pályázat benyújtása, esetleges támogatók felkeresése, Képviselő-testület megkeresése, Munkaügyi Központ megkeresése. H: képzéshez megállapodás az oktatásszervezővel, helyiség és technikai háttér biztosítása, számítógépek biztosítása, értesítés a tanfolyam indulásáról, megállapodások megkötése, koordinációs feladatok ellátása.
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, Polgármester, Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: kérdőívek kiküldése, helyi újságban tájékoztatás készítése 60 nap, K: pályázat benyújtása, esetleges támogatók felkeresése, Munkaügyi Központ felkeresése támogatási céllal, Képviselő-testület megkeresése 60 nap, képzéshez megállapodás az oktatásszervezővel, helyiség és technikai háttér biztosítása, számítógépek biztosítása, értesítés a tanfolyam indulásáról, megállapodások megkötése, koordinációs feladatok ellátása 1 év.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: visszaérkezett kérdőívek száma. K: anyagi erőforrás összege, támogatók száma. H: tanfolyamon részt vevők száma, lemorzsolódások száma, elhelyezkedők száma. Fenntarthatóság: eredményes lebonyolítás után, igény szerint újabb tanfolyamok szervezése, hosszú távon (3-5 éven át).
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	számítógépek, helyiség, műszaki háttér, oktató, koordinátor-segítő, anyagi forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Érdektelenség a célcsoport részéről, motiváció hiánya, érdektelenség a tanfolyam szervezők részéről, megfelelő helyiség, számítógépek, elektromos vezetékhálózat, anyagi erőforrás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élők nehezen mozognak, így nem jutnak teljes körűen hozzá az életvitelükhöz szükséges információkhoz, pl. tájékoztatások, ügyintézési lehetőség, így előfordul, hogy nem tudnak részt venni település-szintű programokon, rendezvényeken.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: információkhoz juttatás, a célcsoport maradéktalan bevonása a közösségi életbe.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	R: helyi újság rendszeres eljuttatása, az önkormányzat látókörébe juttatása. K: Önkormányzati és civil rendezvényekről előzetes tájékoztatás. H: célcsoport részvétele a rendezvényeken.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	R: háziorvossal kapcsolatfelvétel a célcsoport feltárása érdekében. K: Tájékoztató anyagok, újságok kijuttatása. A felmerülő igények és kérelmek begyűjtése a házi gondozók által. H: közösségi terek akadálymentes biztosítása a részvételük esetére.
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, Polgármester, Családsegítő Szolgálat, Házi gondozók, Önkormányzati hivatal
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: háziorvossal kapcsolatfelvétel a célcsoport feltárása érdekében. 60 nap. K: Tájékoztató anyagok, újságok kijuttatása. 2 éven belül folyamatos a nyomtatást követően. A felmerülő igények és kérelmek begyűjtése a házi gondozók által. 90 nap. H: közösségi terek akadálymentes biztosítása a részvételük esetére. 1 év
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: háziorvos közreműködésével a felkeresettek száma. K: felmerült igények és kérelmek száma H: részt vevők száma a közösségi programokon. Fenntarthatósága: 3-5 év
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás, szakember, akadálymentes helyiség és közösségi tér.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	háziorvos együttműködése; a célcsoport nyitottsága, motiválhatósága, együttműködése; rendezvénytér akadálymentes megközelíthetősége, anyagi forrás a kiadványokhoz.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemut.	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Házi-gondozói szolgálat kiterjesztése.
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élők visszahúzódottsága, nehezen követhetőek a problémáik.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: A fogyatékkal élők bizalmának, nyitottságának növelése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	R: felmérni a településen élő ezen célcsoportot. K: Fogyatékkal élők felkeresése, elbeszélgetés velük. H: Házi gondozói szolgálatba ellátottként felvételük.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	R: adatgyűjtés, K: látogatás, problémáik megismerése. H: kliensé tétel, életvitelük segítése
G	Az intézkedés felelőse	Célcsoport, polgármester, házi-gondozók, Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati Hivatal
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: felmérés 90 nap, K: látogatás, adminisztráció 90 nap, H: gondozásba vétel 6 hónap
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	látogatások száma, segített intézkedés száma, gondozott létszám növekedése Fenntarthatósága: igény szerint életre szólóan.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	szakember
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	- elzárkózás a célcsoport részéről - információ hiánya - bizalom növelésével csökkenthető
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutat.	nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	A helyzetelenzés következtetésben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzat központi együttműködő megvalósításában intézkedések esetében együttműködő bemutatása
0. Településszintű probléma											
1	Szennyvízelvezetés	A településen a szennyvízelvezetés megoldása nem megoldott	településrendezési eszközök, pályázati dokumentáció	nem releváns	forrás keresés, kivitelezés	polgármester	5 év	ellátott ingatlanok száma	pályázati önkormányzati forrás	és 5 év	nem releváns
2	Szűrővizsgálatok	A településen élők számára nem biztosítottak a szűrővizsgálatok helyben	betegségek megelőzése, vagyonhasznosítási terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkozási Stratégia 2030	igényfelmérés, forrás felkutatás, lakosság tájékoztatása	polgármester	1 év	szűrővizsgálatok száma, résztvevők száma	szakemberek, eszközök és helyszín biztosítás	5 év	nem releváns
3	Járdaszakaszok	Járdaszakasz több helyen hiányos egyenletlen, felújításra szorul	járdák minőségének javítása	nem releváns	állapot felmérés, forrás szerzése	polgármester	5 év	Járdák minőségének javulása	pályázati támogatás	5 év	nem releváns
...											
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Helyben alapszintű képzések beindítása igény szerint	A településen mélyszegénységben élők jellemzően alacsony iskolázottsággal bírnak. Anyagi helyzetük nem teszi lehetővé, hogy beiratkozzanak a közeli városokban	Helyben biztosítani képzéseket. Ezzel az az javíthatóak az elhelyezkedés esélyei.	Családsegítés szakmai programja	Igényfelmérések, jelentkezési lapok elkészítése, kitöltés koordinálása, helyszín biztosítása, tanfolyam lebonyolításával koordináló tevékenység.	polgármester	1 év	Tanfolyamot elvégzettek száma, munkát vállalók száma, lemorzsolódási mutatók, következő tanfolyam	pályázati forrás, tanfolyamszervező, oktatók, tanterem, eszközök	Fenntarthatóság az érdekltség növelése.	nem releváns

		képzésekre. Sem a tanfolyam díját, a szükséges eszközbeszerzést, utazás költségeit nem tudják finanszírozni.								igényfelmérés			nem releváns
2	Kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése	anyagi helyzete és mentális életvitele nem motiválja őket az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre.	Családsegítés szakmai programja	nem releváns	kapcsolatfelvétellel háziorvossal, egészségügyi intézménnyel, szűrőlapok, plakát szerkesztése, helyszín	védőnő	1 év	rész vevők száma, vizsgálatok száma, újabb szűrővizsgálatok igény száma.	helyiség, egészségügyi személyzet, adminisztráció, szűrőlapok alapanyagai	értékeltség növelése.			nem releváns
3	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése	A településen nem megoldott a gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének szervezése, hasznos elöltése. A családok nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a közeli városokban biztosított ez irányú szolgáltatást megfizethessék, útiköltség, programok, stb. A tömegközlekedés hiányossága is nehezíti az elérhetőséget.		nem releváns	R: egyeztetés oktatási intézményekkel, igényfelmérés, Képv.t. elé terjesztés K: programokhoz szakemberek felkérése, eszközbeszerzése, pályázat benyújtása, támogatók felkeresése H: helyszín, szakemberek pénzügyi erőforrás biztosítása	iskolaigazgató	3 hónap	R: Rész vevő gyermekek, foglalkozások száma, rendszeressége, K: fellépési lehetőség nyilvánosság előtt, H: hagyományörzés, sporttejesítmények javulása.	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.	3-5 év			nem releváns
...													
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása az óvodai intézményben	A településen élő családok közül a mélyszegénységben élő kisgyermekai a mentálisan és szociálisan hátrányos helyzetűek miatt gyakran erőteljes		nem releváns	védőnővel kapcsolatfelvétellel, szükséges szakintézmény felkeresése, megfélelő szakember felkérése,	óvodavezető	1 év	megállapodás feladatellátásra, bevont gyermekek száma, pénzügyi forrás összege, iskola-erőtségi vizsgálat eredményeként iskolába mehetők	pályázati lehetőségek, támogatók, szakember, helyiség, szakmai eszközök	szakmai munka dokumentálása			nem releváns

	hátrányban vannak korosztályuk normál családban élő társaikhoz, koruk elvárásaihoz képest. A településen nincs bölcsőde, ezért ez intézményi szinten nem megoldott probléma.	prevenciója			felmérés elkészítése pénzügyi forrás felkutatása, helyiség biztosítása korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások megtartása		száma		nem releváns		nem releváns
2	fejlesztő pedagógus alkalmazása	A településen élő családok közül többnek kisgyermekei mentálisan szociálisan hátrányos helyzetük miatt gyakran erőteljes hátrányban vannak korosztályuk normál családban élő társaikhoz, koruk elvárásaihoz képest. Az oktatási intézménybe kerülve ez a hátrány tovább fokozódik, tanulási nehézségekkel párosulva	Az oktatási kereteken fejlesztő belül pedagógus alkalmazásával az érintett gyermek felzárkóztatása.	nem releváns	R: családok megkeresése védőnő, gyermekjóléti szolgálat bevonásával, gyermek dokumentálása, K:állami támogatás igénylő, szükséges pályázat lebonyolítása, szakember kiválasztása H:Fejlesztő pedagógus alkalmazása az oktatási intézményekben	1 év	Részt vevő szám, a programból kikerülő (=felzárkózott) gyermek szám, a foglalkoztatás költségvetési mutatója, iskolás gyermek tanulmányi eredménye.	pénzügyi forrás, szakember, helyiségek, eszközök	Fenntarthatóság az anyagi biztosítása alapján történik	nem releváns	
3	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált szintű működtetése	A településen nem megoldott a gyermek iskolán kívül szabadidős tevékenységének szervezése, hasznos eltöltése. A családok nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a közelebbi városokban biztosított ez irányú szolgáltatást megfizethessék, útiköltség, programok, stb. A tömegközlekedés	szabadidő hasznos eltöltése, sport-és kulturális tevékenységek helyben történjenek. Hagyományörzés és összetartozás érzésének erősítése	nem releváns	R: egyeztetés oktatási intézm, igényfelmérés, Képviselet-testület előterjesztés K:programokhoz szakemberek eszközök beszerzése, esetleges pályázat benyújtása, támogatásfelkérés, H:helyszín, szakemberek pénzügyi erőforrás biztosítása	3 hónap	Részt vevő szám, foglalkozások rendszeressége. Fellépési lehetőség nyilvánosság előtt. Hagyományörzés, sport teljesítmények javulása	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.	3-5 év	nem releváns	

3	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése	A településen nem megoldott a gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének szervezése, hasznos eltöltése. A családok nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a közeli városokban biztosított ez irányú szolgáltatást megfizethessék, útiköltség, programok, stb. A tömegközlekedés	szabadidő hasznos eltöltése, kulturális tevékenységek helyben történjenek. Hagyományörzés és összetartozás érzésének	nem releváns	nem releváns	R: egyeztetés oktatási intézményekkel, igényfelmérés, Képviseelő-testület elé terjesztés K: programokhoz szakemberek felkérése, eszközök beszerzése, esetleges pályázat benyújtása, támogatások	3 hónap	R: Rész vevő gyermekek száma, foglalkozások száma, rendszeressége, K: fellépési lehetőség nyilvánosság előtt, H: hagyományörzés	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.	3-5 év	nem releváns	
...												
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Prevenció: felvilágosítás Figyelemfelhívás helyi újságon keresztül.	A településen élő idős és egyedülálló emberek kiszolgáltatottak a bűnözés terén. Könnyebben bejuthatnak házukba bűnelkövetők, könnyebben becsaphatóak.	Az idősek sérelmére elkövetett bűncselekmények száma csökkenjen, az idősek biztonságáért növekedjen.	bűnmegelőzési koncepció	nem releváns	R: lakossági tájékoztatók elkészítése, értesíthető rendvédelmi szervek telefonszámainak ismertetése helyi újságban K: rendőrség, polgárőrség megkeresése, anyagi források bevonásának felkutatása Polgárőrség számára, fórum helyszínének biztosítása, fórumról lakossági tájékoztatás H: Rendőrségi beszámoló megkérése település közbiztonságának helyzetéről, változásokról.	1 év	R: újságban cikk készítése fórumon részt vevők száma, polgárőrség és rendőrség felé történt bejelentések száma, H: elkövetett bűncselekmények száma	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.	hosszú távon, a Polgárőrség, a Lakosság és Rendőrkapitányság együttműködésével	nem releváns	

2	Igény esetén számítástechnikai alapképzés biztosítása.	Az idősebb korosztály autodidakta módon nem tud tartani az informatika fejlődésével, nem ismerik a számítástechnika művelésének alapjait.	helyben számítástechnikai képzés biztosításával növelni a célcsoport informatikai jártasságát, elektronikus ügyintézésének lehetőségét	nem releváns	nem releváns	R: kérdőívek kiküldése, helyi újságban tájékoztatás K: pályázat benyújtása, támogatók felkeresése, Képviseelő-testület Munkaügyi Központ megkeresése. H: megállapodás szervezővel, helyiség, technikai háttér biztosítása, számítógépek biztosítása, értesítés tanfolyam indulásáról, megállapodások megkötése, koordinációs feladatok ellátása.	polgármester	6 hónap	R: kérdőívet visszaküldők száma, K: pályázat bevonása. H: Tanfolyamon részt vevők száma, lemorzsolódók száma, Önkormányzati hivatal felé érkező elektronikus levelek száma.	anyagi erőforrás, számítógépek, megfelelő helyiség, szakember, technikai háttér (internet, megfelelő elektromos áramerősség, stb.)	érdeklődés esetén újabb tanfolyamok indíthatók.	nem releváns	
3	Kitelepitendő szűrővizsgálatok megszervezése	anyagi helyzete és mentális életvitele nem motíválja őket az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre.	érintett lakosság egészségügyi állapota nem romoljon, egészségügyi prevenció	nem releváns	Családsegítés szakmai programja	kapcsolatfelvétel háziorvossal, egészségügyi intézménnyel, szórólapok, plakát szerkesztése, helyszín biztosítása.	védnő	1 év	részt vevők száma, vizsgálatok száma, újabb szűrővizsgálatok igény száma.	helyiség, egészségügyi személyzet, adminisztráció, szórólapok alapanyagai	érdekltség növelése.	nem releváns	
...													
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége													
1	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, igény esetén lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.	A fogyatékkal élők életvitelét alapvetően meghatározó akadálymentesítés nem teljes körű a településen.	célcsoport életminőségének javítása, a közszolgáltatásokhoz, kulturális sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségének biztosítása.	nem releváns		R: elvégzése, pályázattfigyelés érintettek megkeresése levél formájában igényfelmérésről, lehetőség szerint pályázat előkészítése benyújtásra, pályázat benyújtása, külső támogatói forrás bevonása, Képviseelő-testület előterjesztés	polgármester	1 év	R: elvégzendő munkálatok helyszínei. K: benyújtható pályázatok száma, benyújtott igények száma, H: részt vevők száma akadálymentesített helyszíneken igénybevételeinél (ügyintézés,	anyagi erőforrás, munkaerő, nyomtatványok	Határozatlan ideig	nem releváns	

							H. építési vállalkozó kiválasztása, építési munkálatok elvégzése.				program, stb)				
2	Információs, kommunikációs akadályok megszüntetése	A fogyatékkal élők nehezen mozognak, így nem jutnak teljes körűen hozzá az életviteliükhez szükséges információkhoz, pl. tájékoztatások, ügyintézési lehetőség, így előfordul, hogy nem tudnak részt venni település-szintű programokon, rendezvényeken.	információkhoz juttatás, a célcsoport maradékátalan bevonása a közösségi életbe.			nem releváns	R: háziorvossal kapcsolatfelvétellel a célcsoport feltárása érdekében. K: Tájékoztató anyagok, újságok kijuttatása. A felmerülő igények és kérelmek begyűjtése a házi gondozók által. H: közösségi terek akadálymentes biztosítása a részvételük esetére.	polgármester	1 év	R: háziorvos közreműködésével a felkeresettek száma. K: felmerült igények és kérelmek száma H: részt vevők száma a közösségi programokon.	pénzügyi erőforrás, szakember, akadálymentes helyiség és közösségi tér.	3-5 év	nem releváns		
3	Kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése	anyagi helyzete és mentális életréle nem motiválja őket az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre.	érintett lakosság egészségügyi állapota nem romoljon, egészségügyi prevenció	Családsegítés szakmai programja		nem releváns	kapcsolatfelvétellel háziorvossal, egészségügyi intézménnyel, szórólapok, plakát szerteszét, helyszíni biztosítása.	védőnő	1 év	rész vevők száma, vizsgálatok száma, újabb szűrővizsgálatok igény száma.	helyiség, egészségügyi személyzet, adminisztráció, szórólapok alapanyagai	érdekeltség növelése.	nem releváns		
4.	Házi-gondozói szolgálat kiterjesztése	A fogyatékkal élők visszahúzóodottsága, nehezen követhetők a problémáik.	A fogyatékkal élők bizalmának, nyitottságának a növelése.	Családsegítés szakmai programja		nem releváns	R: adatgyűjtés, K: látogatás, problémáik megismerése. H: kliensé tétel, életviteliük segítése	házi gondozó	6 hónap	látogatások száma, segített intézkedés száma, gondozott létszám növekedése Fenntarthatósága: igény szerint életre szólóan.	szakember	igény szerint életre szólóan	nem releváns		

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

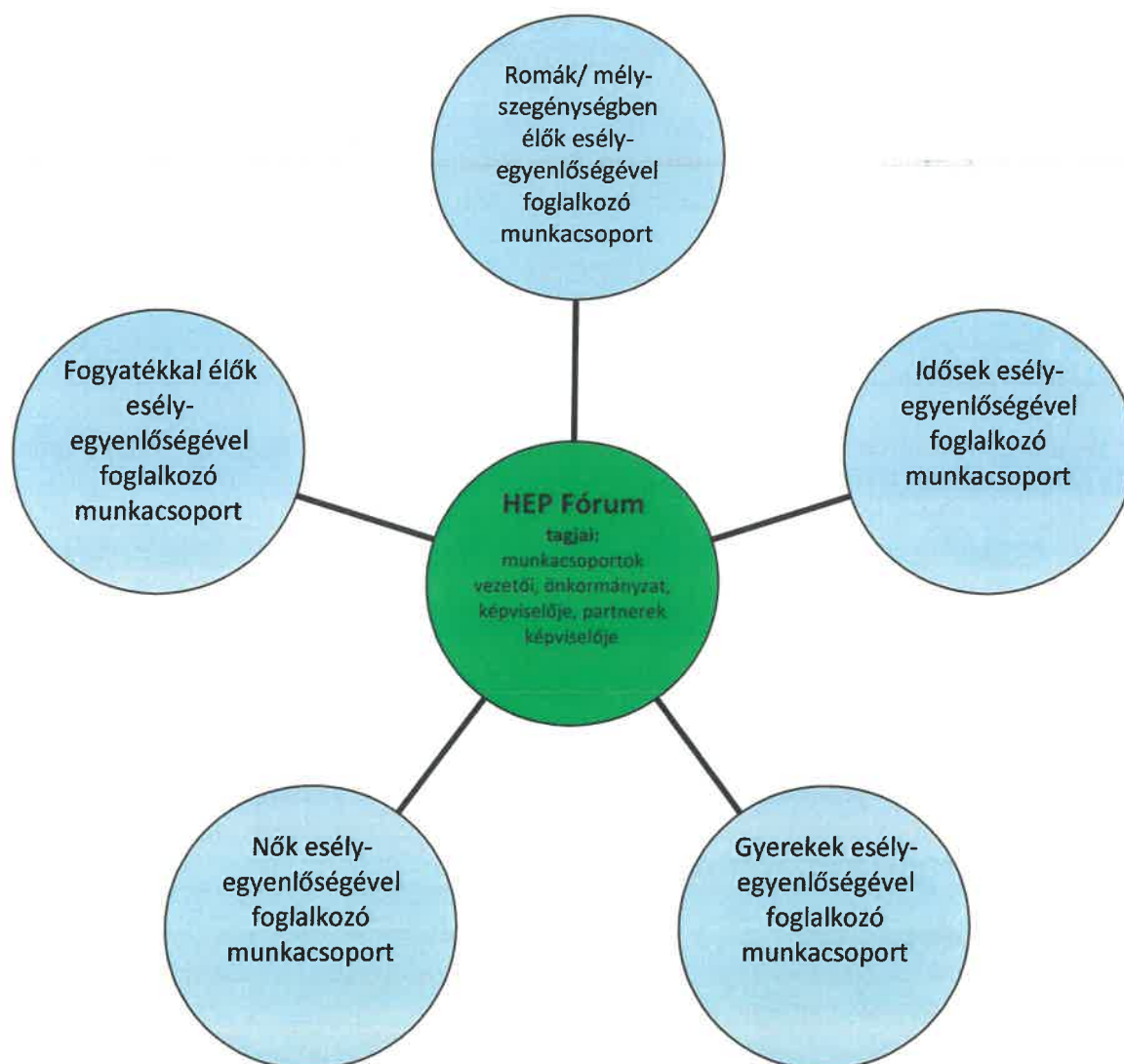
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Daruszentmiklós község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Daruszentmiklós község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Mellékletek:

HEP Fórum jelenléti ív HEP elkészítését segítő adattáblázatok
--

Daruszentmiklós,

Rauf Norbert
polgármester

A Daruszentmiklós Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

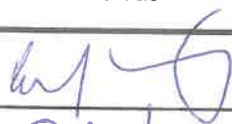
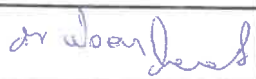
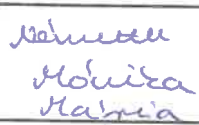
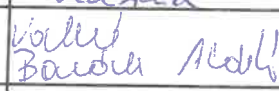
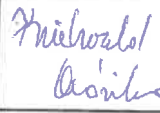
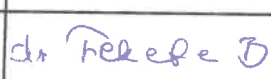
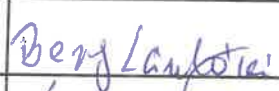
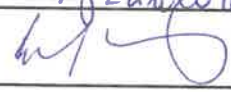
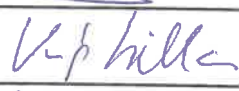
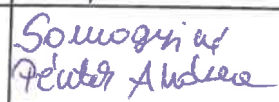
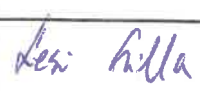
Dátum

Partner aláírás

Jelenléti ív

készült: 2023.04.18.

HEP fórum

Név	Intézmény/szervezet	Aláírás
Rauf Norbert polgármester	Daruszentmiklós Község Önkormányzata	
Pulainé Varga Gabriella jegyző	Kisapostagi Közös Önkormányzati Hivatal	
dr. Nagy Margit intézmény vezető	Benedek Elek Tagiskola Daruszentmiklós	
Németh Mónika intézmény vezető- helyettes	Benedek Elek Tagiskola Daruszentmiklós	
Vallerné Baráth Ildikó iskola titkár	Benedek Elek Tagiskola Daruszentmiklós	
Frühvald Mónika óvodavezető	Szederinda Óvoda és Mini Bölcsőde Daruszentmiklós	
Stadler Melinda családgyógyász	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Daruszentmiklós	
Nagy Veronika védőnő	Védőnői Szolgálat Daruszentmiklós	
dr. Fekete Borbála házi orvos	Helyettes házi orvos Daruszentmiklós	
Molnár Tamásné asszisztens	Daruszentmiklós Község Önkormányzata	
Berg Lászlóné elnök	FALULÁNC Szövetség Daruszentmiklós	
Rauf Norbert elnök	Daruszentmiklósi Polgárőrség	
Medve Attila elnök	Magyar Hagyományörző és Lovas Egyesület Daruszentmiklós	
Démuth Roland körzeti megbízott	Rendőrkapitányság Dunaújváros	
Virág Csilla házigondozó	Daruszentmiklós Község Önkormányzata	
Somogyiné Péntek Andrea házigondozó	Daruszentmiklós Község Önkormányzata	
Lesi Csilla elnök	Kisszentmiklós-Daruhegy Alapítvány	

SOMOGYINÉ PÉNTEK ANDREA házigondozó	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	~
---	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	---

